

LOUISE DOUGHTY

ULIČKA APPLE TREE YARD

Nominované na cenu Iana Fleminga
za nejlepší triler roka

motto psychotriler

Ulička Apple Tree Yard

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na

www.motto.sk

www.albatrosmedia.sk

Louise Doughty

Ulička Apple Tree Yard – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

motto

LOUISE DOUGHTY

ULIČKA

APPLE TREE

YARD

motto

© Louise Doughty, 2013
Translation © Silvia Šebová 2016

ISBN v tlačenej verzii 978-80-267-0579-6
ISBN e-knihy 978-80-267-0595-6 (1. zverejnení, 2016)

*Pre každého,
kto prechádza okolo s vedomím,
že pravda je iná.*

Tak ako oko, ucho a lakeť, ani genóm v sebe nemá na prvý pohľad zjavný prvok plánu a je plný kompromisov, náhodnosti a rozkladu.

Steve Jones

Keď prechádzame životom, nechtiac pritom často prehliadneme, prepočujeme alebo veci mylne pochopíme iba preto, aby príbehy, ktoré nahovárame sami sebe, dávali zmysel.

Janet Malcolmová

Prológ

Vzdych hustne, napätie stúpa, je priam hmatateľné – nastáva okamih, keď mi postupne dochádza, že sme na celej čiare prehrali. Mladá právnička slečna Bonnardová stojí pred mnou: nízka žena, isto si na ňu spomínaš, gaštanovohnedé vlasy má ukryté pod sudcovskou parochňou. Dáva sa na mňa bez štipky emócií a prehovára ku mne pokojným hlasom. Aj napriek predpísanému čiernemu taláru vyzerá viac atraktívne než zastrášujúco. Vyžaruje z nej pokoj a vzbudzuje dôveru. Po dvoch dňoch na lavici svedkov na mňa doľahne obrovská únava. Chvíľu mi trvá, kým pochopím, že slečna Bonnardová zvolila čas môjho výsluchu celkom zámerne. Sledujúc svoj cieľ sa ma premyslene počas popoludnia zdĺhavo vypytovala na vzdelanie, manželstvo, záľuby. Preskakovala plynule z témy na tému, až som celkom stratila niť, a tak mi v prvom momente ani nedošlo, k akému druhu otázok sme sa nebadane prepracovali. Od nepodstatných informácií sme totiž preklúčkovali k najzásadnejším faktom celého prípadu. Napätie stále narastá, rozpína sa v priestore, čochvíľa dosiahne vrchol.

Hodiny v zadnej časti súdnej siene ukazujú 15:50. V miestnosti je ťažký vzduch a každý vrátane sudcu má nadnes dosť. Sudca na mňa pôsobí príjemne. Celý čas si pozorne robí poznámky, a keď potrebuje viac času a chce, aby svedok spomalil, zdvorilo zdvihne ruku. Tu a tam si vysmrká nos, takže na mňa pôsobí ľudsky, ba až zraniteľne. K právnym zástupcom sa správa prísne, ale porote sa prihovára prívetivým hlasom. Keď sa jedna z porotkýň počas prísahy zakoktala, sudca sa na ňu len zhovievavo usmial, zdvorilo kývol hlavou a povedal:

„Pokoje si doprajte toľko času, koľko potrebujete, madam, nikam sa neponáhľame. Aj porota je zložená zo sympatických ľudí. Tvorí ju pre mňa prijateľná vzorka obyvateľstva s miernou prevahou žien, traja členovia sú černošského a šiesti ázijského pôvodu, veková škála je od dvadsať do šesťdesiat. Človeku sa ani nechce uveriť, že by ho skupina tak neškodne vyzerajúcich ľudí mohla posadiť za mreže, hlavne teraz, keď ich vidím ležérne usadených v pohodlných kreslách. Nesedia tak napružené ako na začiatku procesu, keď ich rozžiarené tváre vďaka nahromadeného adrenalínu prekypovali energiou, lebo si užívali opojný pocit vlastnej dôležitosti. Predpokladám, že ich spočiatku zaskočilo, že pojednávania začínajú najskôr o desiatej ráno, trvajú do obeda a končia až pred štvrtou. Dôvod, prečo je to tak, je nám však už všetkým jasný. Všetko trvá nekonečne dlho, čas sa vlečie, a to je príšerne vyčerpávajúce: proces sa rozbehol a počas jeho trvania nás zo všetkých strán zaplavujú nekonečným množstvom detailov. Všetci sa dusíme pod hrubým nánosom informácií. Povedala by som, že i oni rovnako ako ja stratili kontext a netušia, kam smeruje obhajkyňa svojimi otázkami.

A k tomu všetkému som si vedomá toho, že v oddelenej kóji s dreveným obložením za hrubými tabuľami tvrdeného bezpečnostného skla sedíš na lavici obžalovaných ty: môj spoluobžalovaný. Predtým, než som predstúpila pred súd, sedeli sme bok po boku, hoci nás oddeľovali dvaja členovia ochranky, ktorých medzi nás usadili. Poradili mi, aby som sa ti počas výpovedí ostatných svedkov vyhýbala pohľadom, aby som zbytočne nedráždila porotu, pretože by to mohli vnímať ako prejavy spolupatričnosti. Keď som bola na lavici svedkov, díval si sa na mňa bez výrazu, bez jedinej emócie, a tvoj prázdny pokojný pohľad mi prinášal úľavu, lebo som z neho vyčítala tvoje posolstvo. Musím byť silná. Viem, že ma túžiš ochrániť pred vyčítavými pohľadmi a padne ti záťažko vidieť ma stáť na pra-

nieri, zraniteľnú, nesúc bremeno všeobecného odsúdenia. Na ľudí, ktorí ťa nepoznajú, možno pôsobiš ľahostajne až apaticky, ale ja poznám ten pohľad. Mnohokrát som sa dívala do tvojich zdanlivo chladných bezvýrazných očí a presne viem, čo sa ti odohráva v hlave.

Cítim sa nepríjemne, pretože do pojednávacej miestnosti číslo osem nepreniká ani lúč prirodzeného denného svetla. Zo stropu je osvetlená mriežkovanými neónmi usporiadanými do štvorcov a po bočných stenách sú namontované trúbkovité lampy z mliečneho skla. Neosobné, príliš moderné, sterilné. Protikladom sú pohodlné kreslá čalúnené hrubou zelenou látkou. Vlastne tu nepasuje nič k ničomu. Dôvod, pre ktorý sme dnes tu, životná dráma ľudí, ktorým sa v tejto miestnosti môže zmeniť celý život, je v ostrom protiklade s pompéznosťou súdnych procedurálnych úkonov.

Poobzerám sa po súdnej sieni. Úradník sediaci o jeden rad nižšie priamo pred sudcom má ovisnuté plecia. Susannah stojí na balkóne určenom pre verejnosť vedľa hlúčika študentov, ktorí prišli asi pred hodinou, a obďaleč vidím starší manželský pár, ktorý zjavne s našim prípadom nemá nič spoločné a hľadá len rozptýlenie, pretože je to stále lacnejšie ako lístky na divadelné predstavenie v štvrti West End. Dokonca aj Susannah, ktorej úprimne záleží na tom, aby to so mnou dopadlo čo najlepšie, sa z času na čas zadíva na hodinky a rovnako ako ostatní sa nevie dočkať konca dnešného pojednávania. Nemyslím, že niekto z prítomných ešte dnes očakáva nejaký zásadný zvrat.

„Rada by som sa vrátila niekoľko rokov späť vo vašej kariére,“ povie slečna Bonnardová. „Dúfam, že vám to nebude prekážať.“ Počas celého výsluchu sa ku mne správa až prehnane zdvorilo. To však vôbec neznamená, že mi nenaháňa strach. Hovorí nepríjemne pokojným tónom ako človek, ktorý vie niečo obzvlášť dôležité, niečo, čím sa nás ostatných čoskoro chystá ohúriť. Podľa môjho odhadu je odo mňa takmer o dvadsať ro-

kov mladšia, má po tridsiatke, nanajvýš tridsaťpäť – len o čosi viac ako môj syn či dcéra – a má našliapnuté na hviezdnu kariéru.

Jeden člen poroty, černochoch v strednom veku v ružovej košeli, zazíva na plné ústa. Pozriem sa na sudcu, ktorý takisto bojuje s únavou, no napriek ťažkým viečkam sa snaží sledovať dianie v sieni. Jediný, kto s mierne zamračenou tvárou a so stiahnutým bielym obočím sústredene sleduje každé vypovedané slovo či gesto slečny Bonnardovej, je môj obhajca Robert. Často som sa zamýšľala nad tým, či aspoň on rozpoznal v jej naoko priateľskom hlase blížiaci sa fatálny úder.

„Mohli by ste pripomenúť súdu,“ pokračuje, „kedy ste sa prvýkrát zúčastnili na zasadnutí výboru v budove parlamentu. Kedy to bolo?“

Napriek vypätej situácii pocítim úľavu – to je jednoduchá otázka. Najhoršie však bude nasledovať.

„Pred štyrmi rokmi,“ odpoviem sebaisto.

Mladá žena sa naoko zadíva do svojich poznámok. „Bol to vybraný výbor dolnej snemovne parlamentu...“

„Nie,“ preruším ju, „bol to stály výbor hornej snemovne.“ Ocitám sa na známom území. „V súčasnosti už stály výbor neexistuje, ale v tom čase pracovali v rámci hornej snemovne štyri stále výbory a každý z nich zastrešoval inú oblasť verejného života. Osobne som sa zúčastňovala zasadnutí stáleho výboru pre vedu a oboznamovala som jeho členov s výsledkami výskumu sekvenovania v oblasti mapovania genómu.“

Nenechá ma to ďalej rozvíjať a pokračuje: „Ak sa nemýlim, na Beaufortovom inštitúte ste boli zamestnaná na plný pracovný úväzok, však? Až potom ste sa osamostatnili a začali pracovať na voľnej nohe. Celý názov tejto inštitúcie je Beaufortov inštitút pre výskum genetiky...“

Odklon od témy ma mierne vyvedie z konceptu. „Áno, áno, pracovala som tam na plný úväzok osem rokov a potom som

to zredukovala na dva dni v týždni, počas ktorých som poskytovala konzultácie a...“

„Je to jedna z najprestížnejších inštitúcií svojho druhu v krajine, však?“

„Samozrejme, spolu s ústavmi v Cambridgei a Glasgowe patrí v odbore, ktorým sa zaoberám, k špičke, a preto som bola veľmi...“

„Mohli by ste povedať súdu, kde presne sa Beaufortov inštitút nachádza?“

„Je na ulici Charles II Street.“

„To je paralelná ulica s Pall Mall, ak sa nemýlim, a tiahne sa až k St James's Parku.“

„Áno.“

„V tej časti mesta sa nachádza množstvo rôznych inštitútov, pravda? Ústavy, privátne kluby, vedecké knižnice...“ Obrátil sa k porote a jemne sa usmeje. „Dalo by sa povedať, že je to čosi ako koridor moci...“

„Ja nie som... ja...“

„Prepáčte, ako dlho ste pracovali v Beaufortovom inštitúte?“

Nedokážem zakryť podráždenie v hlase aj napriek tomu, že je to ďalšia vec, pred ktorou ma varovali. „Stále tam pracujem. Ale na plný úväzok som tam bola osem rokov.“

„Ó, áno, prepáčte, to ste nám už povedali. A počas tých rokov ste tam denne dochádzali autobusom a metrom?“

„Áno, väčšinou som jazdila metrom.“

„A od stanice Piccadilly ste šli pešo?“

„Áno, od tejto stanice som kráčala pešo.“

„V tejto časti mesta je množstvo reštaurácií a kaviarní, takže počas obeda ste sa tiež pohybovali v okolí inštitútu? A čo večer? Zašli ste si občas na pohárik do blízkeho baru?“

V tej chvíli si prokurátorka pani Priceová nahlas povzdychne a pomalým pohybom naznačí sudcovi, že ide o neopodstatnené otázky. Sudca sa ponad okuliare zahľadí na mladú obhajkyňu,

ktorá zareaguje zdvihnutím otvorenej dlane na znak toho, že jej otázky majú jasný cieľ a potrebuje čas. „Prepáčte, vaše lordstvo, už sa dostávam k jadru veci, takže...“

Vaše lordstvo. Moja znalosť priebehu súdnych pojednávaní je obmedzená na programy v televízii, takže by som očakávala oslovenie vaša ctihodnosť. Ale toto je Old Bailey. Tu je on lord a ona lady. Upozorňovali ma na to, že parochne a zvláštny spôsob, akým komunikujú strany na súde, mi môže pripadať čudný a naháňať mi strach, ale tie parochne sa mi nezdajú o nič hrozivejšie ako zastaraná forma oslovení – a vlastne je to komické. Ozajstný strach mi naháňa táto byrokratická mašineria, neustále klikanie stenografa – notebooky, mikrofóny, čo vytvárajú stále nové a nové súbory a zachytávajú každé vypovedané slovo – súdne procedúry, ktoré môj život pomaly rozomielajú na prach. To mi naháňa hrôzu. Cítim sa ako myš uprostred poľa, ktorá sa zachytila medzi obrovské krútiace sa čepele kombajnu. A to aj napriek tomu, že môj manžel zaplatil špičkového právnikovi za štyristo libier na hodinu, aby ma vopred pripravil na akúkoľvek nečakanú situáciu, ktorá by ma mohla vyviešť z konceptu. Musím to zvládnuť a nesklamať ho. Pamätám na jeho rady a počas výpovede sa väčšinou dívam na porotu, snažím sa potlačiť inštinkt a neodpovedať adresne právnenému zástupcovi. Držím sa jeho inštrukcií, a aby som na to nezabudla, celý čas stojím pootočená k porote. Plecia mám spustené nadol, stojím pokojne a udržiavam očný kontakt. Všetci z môjho tímu sa zhodli na tom, že si počínam veľmi dobre. Obhajkyňa dala sudcovi najavo, že rešpektuje jeho nemú výčitku, a znovu sa obrátila ku mne. „Takže si to zhrňme. V mestskej časti Westminster ste teda pracovali alebo ste sa pohybovali zhruba dvanásť rokov? Alebo možno povedať, že i dlhšie?“

„Pravdepodobne dlhšie,“ poviem a postupne mi dochádza vážnosť tejto chvíle. Premkne ma náhla úzkosť, pocítim ne-

voľnosť, ale aj napriek tomu, že som zmätená, uvedomím si, že divný tlak prichádza z oblasti hrudníka.

„Takže,“ pokračuje odrazu jemnejším hlasom, „dalo by sa povedať, že vzhľadom na to, že ste do tejto mestskej časti pravidelne cestovali a počas obedných prestávok sa pohybovali po okolí, pomerne dobre sa tu vyznáte?“

Nepríjemný pocit sa šíri telom ako lavína. Plytko dýcham a cítim, že sa mi prudko zdvíha hrudník. Spočiatku to nie je zreteľné, ale čím viac sa to snažím ovládať, tým je to nápadnejšie. Všetci v sieni musia cítiť kulminujúce napätie. Sudca sa na mňa uprene zadíva. Nahováram si to alebo naozaj kútikom oka zahliadnem, ako sa porotca v ružovej košeli vzpriamil v kresle a zľahka sa naklonil dopredu? Neodvážim sa obrátiť tvárou k porote. Neodvážim sa obrátiť k vedľajšej kóji, kde sedíš ty.

Mlčky prikývnem neschopná slova. Som si vedomá toho, že o pár sekúnd ma premôže dýchavičnosť. Viem to celkom isto, hoci som to doteraz nikdy nezažila.

Advokátkin hlboký hlas sa rozlieha miestnosťou s premenlivou intenzitou. „Poznáte teda miestne obchodíky, kaviarne...“ Po zátylku mi stečie pramienok potu. Hlavou mi prebehne kľč, akoby sa mi scvrkávala. Advokátka preruší svoju reč. Všimla si moju náhlu úzkosť a necháva mi dostatok času, aby mi dala na vedomie, že moja obava je opodstatnená. Presne viem, kam mieri týmito otázkami, a ona vie, že to viem. „Bočné úzke uličky...“ Opäť sa odmlčí. „Odľahlé chodníčky...“

A je to tu. Toto je chvíľa, keď sa všetko začína rúcať. Viem to a ty to vieš tiež. Vidím, ako si si zaboril tvár do dlaní. Obom nám je jasné, že sa rútime k bodu, keď prideme o všetko – naše manželstvá budú v troskách, profesionálne kariéry nás oboch tým skončia, navždy stratím úctu svojich detí. Navyše je v stávke naša sloboda. Všetko, o čo sme sa usilovali, čo sme sa snažili chrániť, sa teraz zosype ako hrad z piesku po zásahu prílivovej vlny.

Nedokážem sa ovládať a viditeľne lapám po dychu. Môj obhajca – chudák Robert – na mňa vystrašene civie, netuší, čo sa deje. Advokátka odkryla pred súdom karty, otvorene útočí a nezostáva mi nič iné, len sa pokúsiť čeliť neľútostnej palbe obžaloby. Nezainteresovaným zatiaľ nedošlo, o čo vlastne ide, pretože na jej otázkach nie je na prvý pohľad nič zvláštne, a ani výpovede svedkov do tohto momentu nepriniesli žiadne prevratné dôkazy. Pozerám sa do tváre tvojej advokátky, ktorá je súčasťou obhajoby. Naše tímy obhajoby mali predsa dohovor. Čo sa to tu deje? Vidím, že Robert sústredene premýšľa. V očiach sa mu zračí nemá výčitka: teraz príde niečo podstatné, čo mi zamlčala. Nemá ani tušenie, čo sa na nás chystá. Je mu však jasné, že to bude čosi, na čo nebol pripravený, pretože som to pred ním zatajila. Práve zažíva nočnú moru každého obhajcu, zostať pred súdom totálne zaskočený, nepripravený.

Pod lavicou svedkov sedí tím prokuratúry – štátna zástupkyňa a jej asistent –, odkiaľ na mňa hľadí s rovnako vyvalenými očami, žena zastupujúca kráľovskú prokuratúru sedí za stolom v rade za nimi a v poslednom rade je starší vyšetrovateľ metropolitnej polície, ktorý celý prípad vyšetroval. Na druhej strane pri dverách vidím v kolieskovom kresle otca obete a vedľa neho policajného špecialistu, ktorý je školený na komunikáciu so smútiacim príbuzenstvom obete. Presne viem, kto je kto, akoby som ich poznala odjakživa. Obsadenie tejto divadelnej hry mi je notoricky známe. Všetci sa na mňa uprene dívajú – okrem teba, láska. Ty sedíš s odvráteným pohľadom a počúvaš, ako ma tvoja obhajkyňa pomaly trhá na kusy.

„Takže sa tam vyznáte, alebo sa mýlim?“ dolieha ku mne zamatový hlas slečny Bonnardovej. „A poznáte zapadnutú uličku Apple Tree Yard?“

Pomaly privriem oči, akoby som zaťahovala oponu za celým mojím doterajším životom. V sieni zavládne absolútne ticho. V niektorej z predných lavíc ktosi pošúcha nohami o dlážku

a preruší ho. Advokátka sa efektne odmlčí, aby podčiarkla dôležitosť mojej odpovede, na ktorú všetci netrpezlivo čakajú. Je zrejmé, že budem potrebovať pár sekúnd, aby som to aspoň trochu strávila, začala pokojnejšie dýchať a ukradla si chvíľu na spamätanie sa. No všetok čas sa presypal ako piesok v presýpacích hodinách. Pretiekol nám pomedzi prsty a nezostalo nič. Je po všetkom.

ČASŤ PRVÁ

X a Y

Vrátim sa na začiatok – v podstate sa to začalo dvakrát. Naše celkom prvé stretnutie sa odohralo jedného chladného marcového dňa v krypte Kaplnky svätej Márie vo Westminsterском paláci pod výjavmi trpiacich svätcov v najrôznejších štádiách mučenia. Stalo sa to v ten deň, keď som vstala z postele okolo štvrtej nadržanom. Obyčajne netrpím nespavosťou. Nikdy som sa neprehadzovala z boka na bok, neblúdila som bledá bezcieľne po dome, nesušovala ma chronická únava z prebdených nocí. Občas som sa náhle a bez zjavnej príčiny prebrala uprostred noci – a toto bola jedna z tých nocí. Odrazu som otvorila oči a bola som pri plnom vedomí. *Bože*, pomyslela som si, *fakt sa to stalo...* Znova som si premietala v hlave celú udalosť, zakaždým, keď som sa k tomu vrátila, mi to pripadalo absurdnejšie. Sťažka som sa prevalila pod perinou na druhý bok, znova som privrela oči, ale takmer okamžite som ich znovu otvorila, pretože mi bolo jasné, že prinajmenšom hodinu nemám šancu zaspať. Sebauvedomenie je jeden z bonusov, ktoré prichádzajú s pribúdajúcim vekom. Je to naša cena útechy.

Je veľmi nepravdepodobné, že takto uprostred noci človeku napadne niečo prevratné. Hlavou mu bezcieľne víria myšlienky a každá je ešte mäťúcejšia než predchádzajúca. Vstala som z postele.

Môj manžel pokojne spal, z jeho strany postele sa ozývalo spokojné pochrapkávanie. „Muži dokážu v noci dosiahnuť stav, keď je ich fungovanie obmedzené len na plnenie základných vegetatívnych funkcií,“ vyjadrila sa raz Susannah. „To je vedecky podložený jav.“

Len čo som vykĺzla z postele, striaslo ma od zimy, takže som automaticky siahla k vešiaku na dverách a natiahla si hrubý flisový župan. Vtom som si spomenula, že papuče som nechala včera večer v kúpeľni, jemne som za sebou privrela dvere do spálne, aby som nezobudila svojho manžela – muža, ktorého milujem.

Človek síce o takomto čase nemá najjasnejšiu myseľ, ale stále je poruke počítač. Môj je umiestnený v podkrovnej izbe, ktorá má z jednej strany šikmý strop a z druhej sklené dvere vedúce na okrasný balkónik s výhľadom do záhrady. Ja aj môj manžel potrebujeme vlastné útočisko, a tak sme si na poschodí zriadili dve pracovne. V mojej visí na stene plagát s vyobrazením dvojitej DNA špirály, na dlážke je rozprestretý marocký koberec a na stole tróni miska na spinky z pálenej hlíny, ktorú mi vyrobil syn, keď mal šesť. V rohu mám takmer do výšky písacieho stola naukladanú kopu vedeckých časopisov. Je zatlačená až k stene, aby sa nezosypala.

Pracovňa môjho manžela je zariadená písacím stolom so sklenenou doskou a bielou policovou zostavou, na stene za počítačom visí čiernobiela fotografia San Francisca v drevenom ráme, na ktorej je trolejbus približne z roku 1936. Jeho práca však nemá s trolejbusmi nič spoločné – je expertom v odbore genetických anomálií u myší, ale obrázok myši na stene mu pripadá rovnako nevhodný ako plyšák na kresle. Uprostred stola je prenosný počítač, perá a ostatné písacie potreby sú úhľadne poukladané pod stolom v malom sivom kontajneri so zásuvkami, príručky zoradené v abecednom poradí.

Vždy keď zapnem počítač uprostred noci a miestnosťou sa ozve jemný šum procesora a tmavú obrazovku rozžiari blikajúce modré svetielko, zmocní sa ma zvláštny upokojujúci pocit. Zároveň sa cítim trochu previnilo, lebo kým ostatní pokojne spia, ja robím čosi zakázané. V tú noc som zapla počítač a prešla na druhú stranu k olejovému radiátoru – keďže pracujem

z domu, zide sa mi vlastný radiátor. Nastavila som spínač na nízku teplotu a z radiátora sa takmer okamžite začal šíriť prasťkot a jemné pípacie spôsobené rozohrievajúcim sa olejom vo vnútri. Vrátila som sa k písaciemu stolu, sadla som si do čierneho koženého kresla a otvorila som nový dokument.

Drahý X,

sú tri hodiny ráno, môj manžel spí na prízemí a ja som v podkrovi a píšem Ti list – mužovi, ktorého som videla iba raz v živote a s veľkou pravdepodobnosťou i naposledy. Som si vedomá, že je trochu divné písať list, ktorý nebude nikto nikdy čítať, ale jediná osoba, s ktorou sa o Tebe môžem rozprávať, si Ty sám.

X, pripadá mi milé prihovárať sa Ti takto, hoci určite vieš, že paradoxne z genetického hľadiska je chromozóm X indikátorom ženského pohlavia. Vďaka chromozómu Y mužom s vekom pribúda ochlpenie v oblasti uší a zvyšuje sa riziko výskytu farbosleposti. Pri spomienke na zážitky uplynulého dňa ma zaplaví teplo a cítim sa veľmi príjemne. Dnes v noci sa vo mne spája niekoľko prúdov pozitívnej energie. Odrazu ma všetko teší.

Pracovne sa zameriavam na sekvenovanie proteínov a nedokážem sa od toho odosobniť ani v súkromnom živote. Veda sa v istom zmysle postupne stáva pre človeka akousi formou náboženstva. Vo chvíli, keď som otvárala poštový priečinok, všade okolo seba som videla chromozómy, v pramienkoch dažďa stekajúcich po okne, ktoré sa zlejú v jeden, aby sa zasa oddelili a pokračovali svojou cestou, v postupne miznúcich čiarach zvíerneného vzduchu, ktoré na oblohu kreslí lietadlo.

X má toľko rôznych využití, drahý X – trojitým X sa označujú mládeži neprístupné filmy a zároveň si nimi deti posielajú cez narodeninové pohľadnice nevinné bozky.

Keď mal môj syn šesť rokov, vyrobil pre mňa celú kartu popísanú X-kami a čím viac sa blížili k okraju papiera, tým viac sa zmenšovali, aby ich tam natlačil čo najviac. Akoby nikdy nebolo dosť X, ktoré sa dajú vtesnať na jednu kartu v porovnaní s ich množstvom na svete.

Nevieš, ako sa volám, a nemám v úmysle Ti to prezradiť, ale začiatkové písmeno je Y – a to je ďalší dôvod, prečo som si Ťa označila ako X. Myslím, že by som bola dokonca sklamaná, keby som vedela Tvoje pravé meno. Možno Graham? Kevin? Jim? X je lepšie. Takto môžeme robiť čokoľvek. Všetko je dovolené.

Keď som napísala toto, potrebovala som si odbehnúť na toaletu, prerušila som písanie, vyšla som z pracovne a vrátila som sa po dvoch minútach.

Prerušila som písanie. Zdalo sa mi, že z prízemia som začula nejaký hluk. Môj manžel chodieval uprostred noci na záchod – to je typické pre mužov po päťdesiatke, takže zbytočná panika. Aj keby sa zobudil a hľadal ma v dome, určite by ho neprekvapilo, že sedím hore za počítačom. Nikdy som dlho nevyspávala. Práve preto som to v živote dotiahla ďaleko. Niektoré z mojich najúspešnejších prác vznikli o tretej nadržanom.

Je to láskavý muž, myslím môjho manžela, dobre stavaný s rednúcimi vlasmi. Náš syn a dcéra majú už pred tridsiatkou. Dcéra žije v Leedse a takisto sa venuje vede, hoci odlišnému odboru ako ja, špecializuje sa na hematológiu. Syn v súčasnosti žije v Manchestri, kde sa údajne venuje hudbe. Píše vlastné piesne. Myslím, že je celkom talentovaný – prirodzene, veď som jeho matka –, len doteraz neprišiel na to, akou cestou sa vydať, a stále sa hľadá. Asi je to preňho ťažké, keď ho všetci porovnávajú

s akademicky vzdelanou mladšou sestrou. Hoci nie je oveľa mladšia, lebo sa nám ju podarilo počať, keď mal syn iba šesť mesiacov.

Ale predpokladám, že Ťa môj rodinný život nezaujíma o nič viac ako mňa Tvoj. Samozrejme, že mi neunikla hrubá obrúčka na Tvojom prste. A taktiež viem, že si zaregistroval môj pohľad naň. Pozreli sme sa jeden druhému do očí a v tom okamihu sme pochopili, o čom náš vzťah bude. Predstavujem si Ťa v útulnom dome na predmestí, v podobnom, ako je ten náš, Tvoja pestovaná manželka je štíhla atraktívna žena, ktorá zďaleka nevyzerá na svoj vek, je elegantná, energická, pravdepodobne blondína. Hádala by som Ti tri deti, dvoch chlapcov a jedno dievča, ktoré sa na Teba podobá, akoby Ti z oka vypadlo. Sú to len dohady, ale moja náтура sa nezaprie, som vedec zvyknutý donekonečna kombinovať a špekulovať o všetkých možnostiach. Na základe jediného zmyslového poznatku, ktorý o Tebe mám, viem stopercentne len jedinú vec. Sex s Tebou je ohromný, akoby sa podo mnou zatriasla zem.

Napriek tomu, že kúrenie bolo nastavené na minimum, vzduch sa rýchlo prehrial a sediac na pohodlnej čalúnenej stoličke sa ma zmocňovala únava. Ťukala som do klávesnice viac než hodinu, upravovala som napísaný text, kým mi nezačali klipkať oči a už som nevládala sedieť vzpriamene. Svoj výtvor som rýchlo prebehla očami, sem-tam som trochu učesala nejakú vetu, lebo som mala pocit, že minimálne v dvoch bodoch som nebola celkom úprimná. Prvá bola nevinná polopravda, po akej siahame v prípade, že sa snažíme druhej strane ne-nápadne podsunúť svoj obraz v želanom svetle. Vypustením niektorých zdanlivo nepodstatných detailov chceme znižovať alebo naopak zvyšovať význam niektorých faktov a vnútorne si to ospravedlňujeme tým, že dotyčného nechceme zavádzať, len

ho chceme ušetriť nepodstatných faktov. Tvrdila som totiž, že najlepšie práce som vytvorila okolo tretej nadránom. A to nie je pravda. Neklamala som v tom, že občas v noci pracujem, ale nikdy som v noci nenapísala nič hodnotné. Najplodnejším časom celého dňa je približne desiata hodina dopoludnia po tom, čo si dám na raňajky hrianku s džemom a šálku silnej čiernej kávy. Druhá polopravda je však oveľa podstatnejšia a týka sa časti, kde sa zmieňujem o svojom synovi.

Zatvorila som súbor, pomenovala som ho ako *DPH/prepočty/3* a ukryla ho priečinka s názvom *Listy/Účtovníctvo*. Na chvíľku sa ani mne nechcelo uveriť, že dokážem byť taká ľstivá a nemám žiadne výčitky, presne ako vtedy v kaplnke, keď som si po náhodnom sexe s tebou premaľovala ústa rúžom, akoby sa nebolo nič stalo. Schúlila som sa v kresle a zatvorila som oči. Hoci bola vonku ešte úplná tma, začula som spoza okna vtáčí štebot a trepot krídel v korunách stromov – náznak optimistickej predohry krátko pred východom slnka. Pred rokmi bol ranný vtáčí koncert jedným z dôvodov, pre ktorý sme sa presťahovali na predmestie, ale po pár týždňoch moje počiatočné nadšenie opadlo a začalo ma to obťažovať. Bola to jednorazovka, nič viac. Vlastne sa nič nestalo. Malá epizódk. Vo vede sa pripúšťajú isté odchýlky. Ak sa však pravidelne opakujú, musíme sa o krok vrátiť a hľadať príčinu. Veda je založená na pochybnostiach a uznáva anomálie. Každý je iný aj vďaka tomu, že existujú anomálie založené na princípe, že *výnimky potvrdzujú pravidlo*. Ak by neexistovalo pravidlo, nebolo by výnimiek. A presne to som sa včera snažila vysvetliť počas svojho vystúpenia pred vybranou porotou.

*

Pamätám si, že v ten deň bolo mrazivo, vzduch voňal snehom, hoci ešte nepadla ani vločka. Kráčala som k budove parlamentu a pomyslela som si, že studený hustý vzduch v sebe ukrýva *prí-*

sľub bližšieho sa sneženia. Netrápilo ma to, pretože som mala na nohách nové topánky, pohodlné členkové čižmičky z lakovanej kože na nižšom podpätku, ten typ topánok, v ktorých majú ženy v strednom veku pocit, že oklamú svoj vek. A čo ešte? Čo ťa na mne mohlo zaujať? Mala som na sebe svetlosivé šaty s golierikom z mäkkého džerseja a navrchu dokonale padnúci čierny vlnený kabátik s veľkými striebornými gombíkmi. Možno pomohlo, že som mala v to ráno čerstvo umyté vlasy. Nedávno som si dala postupne zostrihať vlasy a pôvodne fádnu hnedú farbu mi oživilí svetlejšími pramienkami. V ten deň som bola so sebou vcelku spokojná. Spôsob, akým som sa opísala, môže vyznieť trochu samolúbo, pretože taká som – teda bola som taká, kým som ťa nestretla a nezažila všetko, čo nasledovalo. Pred niekoľkými týždňami mi nadbiehal mladík o polovicu mladší odo mňa – k tomu sa ešte vrátim neskôr – a neuveriteľne to pohladilo moje sebavedomie. Je pravda, že som jeho návrh odmietla, ale istý čas mi robilo dobre v tichosti fantazírovať o tom, aké by to mohlo byť.

Čakalo ma tretie vystúpenie pred vládnyim výborom, takže som už mala jasnú predstavu o tom, ako to tam beží – mala som tam prezentáciu predchádzajúce popoludnie. Vošla som otočnými dverami do budovy Portcullis House, hodila som kabelku na bežiaci pás, aby prešla cez röntgenové zariadenie, a s úsmevom som kývla na pozdrav chlapíkovi z ochranky. Pri pohľade na svoj hrubý strieborný náramok som si uvedomila, že sa rovnako ako včera nevyhnem krátkej masáži. Otočila som sa, aby moju fotku zosníмали na visačku, ktorá ma oprávňuje pohybovať sa celý deň bez sprievodu po budove parlamentu. Tak ako včera, aj dnes sa pri prechode detektorom kovov spustilo hlasné pípanie. Zodvihla som paže, aby ma mohla urastená strážnička prehľadať. Hoci sa celý život považujem za človeka, ktorý občas až chorobne dodržiava zákon, istým spôsobom ma vzrušuje predstava, že ma idú prehľadávať: či už tu, alebo

na letisku. Priznám sa, že som vždy trochu sklamaná, keď sa nerozozvučí alarm. Strážnička mi rýchlymi hmatmi prebehne obe ramená, a keď skončí, priloží si dlane k sebe, akoby sa šla modliť, a hranou rúk mi prejde pomedzi prsia. Muži z ochranky nás nespúšťajú z očí. Zdá sa mi to trápnejšie, akoby ma prehľadávali oni sami.

„Máte pekné topánky,“ povedala strážnička, zatiaľ čo mi ich jemne prehmatávala oboma rukami. „Musia byť veľmi pohodlné.“ Vzpriamila sa, obrátila sa a podala mi visačku na šnúrke. Pretiahla som si ju cez hlavu a mierne som sa naklonila, aby som dočiahla na čítačku, ktorá mi po overení dala automaticky otvoriť sklenené bezpečnostné dvere.

Do zasadnutia výboru mi zostávala dobrá polhodinka – dorazila som v dostatočnom predstihu, takže som si kúpila veľké kapučíno a posadila som sa k okrúhlemu stolíku pod figovými stromami v átriu. Zahĺbená do svojich včerajších zápiskov zo zasadnutia som roztrhla balíček s hnedým cukrom a nasypala som si jeho obsah do kávy. Zvyšky kryštálikov som postupne vyberala ukazovákom z balíčka a pomaly ich pojedala. Pri stoloch naokolo sedeli poslanci so svojimi hosťami, civilní zamestnanci, niekoľko ľudí z personálu jedálne, ktorí si sem odbehli počas pauzy, novinári, výskumníci, pracovníci sekretariátu a pomocný personál... Tu sa odohrávajú každodenné rutinné činnosti vládnych úradníkov, ktoré to celé držia pokope. Pozvali ma sem, aby som pomohla výboru skoncipovať návrh opatrení týkajúcich sa obmedzení v oblasti klonovacích technológií – väčšina ľudí je stále presvedčená, že o tom je celá genetika, akoby sa nezaoberala ničím iným len chovateľským experimentovaním, teda koľko identických oviec, myší alebo rastlín dokážeme vyrobiť. Nadrozmerná pšenica, hranaté paradajky, prasatá bez chorôb – už niekoľko rokov sa o tom vedú nezmyselné debaty, čo nikam nevedú. Prvýkrát ma pozvali na zasadnutie výboru pred tromi rokmi, aby som vystúpila

s prezentáciou, a keď ma teraz znovu prizvali na zasadnutie, bola som si istá, že sa všetko bude točiť okolo tej istej témy a predložia rovnaké argumenty ako predtým.

Chcem tým povedať, že v ten deň som mala celkom dobrú náladu, ale inak to bol obyčajný deň ako každý iný.

No napokon až taký obyčajný nebol. Sedela som tam, usrkávala som si z kávy a kým som sa ležérne pohrávala s vlasmi a študovala svoje zápisky, netušila som, že ma celý čas sleduješ.

*

Neskôr si mi túto situáciu detailne opísal zo svojho uhla pohľadu. Údajne som sa v jednom momente strhla a poobzerala som sa naokolo, akoby som mala pocit, že niekto volá moje meno, potom som sa zasa začítala do svojich papierov. Pripadalo ti to zvláštne. O niekoľko minút neskôr som sa poškrabala na pravej nohe. Prstom som si pošúchala spodok nosa, siahla po papierovej vreckovke a vysmrkala sa. Pozoroval si ma takmer z metrovej vzdialenosti od susedného stola a bol si si istý, že si to nevšímam, lebo si bol pre mňa iba neznámy muž v kaviarni.

O 10:48 som zavrela pracovné dosky, ale nevložila som si ich do tašky, takže si podľa ich označenia vedel, že sa chystám na výbor alebo na stretnutie vo vedľajšej miestnosti. Predtým než som sa postavila, pomaly som poskladala papierový obrúsok a spolu s lyžičkou som ho vložila do šálky. Ošacoval si ma ako pedantku, ktorá si potrpí na poriadok. Vstala som zo stoličky, svižne som si ponaprávala a uhladila šaty spredu i zozadu a po oboch stranách som si prstami jemne načuchrala vlasy. Prehodila som si tašku cez plece a zodvihla som dosky. Cestou som sa ešte obzrela k stolu, či som tam náhodou niečo nezabudla. Neskôr si mi povedal, že to bolo pre teba znamenie, že mám deti. Tie vždy nechávajú veci kade-tade, takže ak si človek raz

zafixuje, že pred odchodom treba skontrolovať stôl, nezbaví sa tohto zvyku, ani keď dospejú a vyletia z hniezda. Ale vek mojich detí si nehádal správne. Tipoval si, že som ich mala až po tom, čo som rozbehla sľubnú kariéru, ani ti nenapadlo, že v mojom prípade to bolo naopak. Podľa tvojich slov som od kaviarenskeho stola vykročila ako sebaistá žena, ktorá presne vie, čo chce. Nespustil si ma z očí celú cestu cez priestranné átrium, kým som nevyšla otvoreným schodištom k miestnostiam určeným pre výbor. Kráčala som rozhodne so vztýčenou hlavou a s pohľadom upretým pred seba. Očividne som nemala ani tušenie, že by ma niekto mohol pozorovať, a to ťa na mne priťahovalo. Pôsobila som sebaisto a zároveň trochu naivne. Nemala som v ten deň počas popíjania kávy zvláštnu predtuchu? Neskôr si sa ma na to niekoľkokrát pýtal a snažil si sa mi nahovoriť, že hoci som si toho nebola vedomá, určite som podvedome vnímala tvoju prítomnosť. Ale pravda je taká, že som v tom momente nemala ani tušenie, že sa niečo také deje. Preberala som si v hlave najjednoduchší spôsob, ako vysvetlím výboru zloženému z laikov, prečo je tak veľa nefunkčných génov v porovnaní s funkčnými, ktoré kódujú proteíny.

Snažila som sa nájsť správne slová, aby som im objasnila, ako málo o tejto problematike stále vieme.

Žiadna predtucha? Celkom nič? Trochu sa ťa to dotklo, teda aspoň si sa tak zatváril. Ako je možné, že som tvoju prítomnosť vôbec necítila? Nie, tam nie, povedala som, ale možno som niečo pocítila v zasadačke výboru.

Moja prezentácia prebiehala podľa plánu, pomaly sa schyľovalo k obedu. Práve som zodpovedala otázku týkajúcu sa rapidného rozvoja v oblasti klonovacích technológií. Je to typ informatívneho výboru, ktorého zasadania sú verejne prístupné a vopred ohlasované, takže od jeho členov sa očakáva, že budú klásť otázky, ktoré zaujímajú širokú verejnosť. Mali sme len jednu kratšiu prestávku, keď si pani Chairová potrebovala

správne zoradiť otázky. Poslanec po jej pravici – podľa umelo-hmotnej menovky Christopher neviemaký – z toho bol dosť frustrovaný a dával nám to najavo. Pokojne som počkala, naliala som si z krčaha trochu vody a odpila som si z pohára. A presne v tom momente ma premkol zvláštny pocit, kratučké napätie v oblasti pliec a krku. Mala som pocit, že v miestnosti je niekto ďalší, niekde za mojím chrbtom – akoby sa z ničoho nič priestor okolo mňa zúžil. Keď pani Chairová opäť zdvihla hlavu, všimla som si, že sa díva kamsi za mňa, smerom k radu stoličiek za mojím chrbtom. Potom pokračovala v zoradová-ní svojich papierov, ospravedlňujúco sa usmiala a podotkla: „Prepáčte, prosím, pani profesorka, hneď to bude a môžeme pokračovať.“ Naklonila som sa k úradníkovi po svojej ľavi-ci. Nikdy som v Británii nezískala profesúru – jediný raz ma oslovovali titulom profesorka počas roka, keď som sprevádzala manžela v rámci výskumnej výmennej stáže v Bostone a počas toho prednášala na miestnej univerzite. Mala by ma oslovať „doktorka“.

Obrátila som sa. V dvoch radoch sedadiel za mnou sedeli členovia parlamentu z výskumu vyzbrojení zápisníkmi a pra-covnými doskami a ich pomocníci, ktorí sem prišli nazbierať užitočné informácie, aby mohli postúpiť na kariérnom reb-ríčku. Kútikom oka, mimo zorného poľa, som zaregistrovala, ako sa vstupné dvere potichučky zatvárajú. Nieкто práve vyšiel z miestnosti.

„Ďakujem všetkým za zhovievavosť,“ povedala pani Chairová a obrátila sa tvárou späť k výboru. „Christopher, prepáčte, boli ste v zozname zaradený pod číslom šesť, ale mám k dis-pozícii prvú verziu, ktorá je očíslovaná ručne a nevedela som to po sebe prečítať.“

Christopher s neznámym priezviskom si podráždene po-vzdychol, predklonil sa na stoličke a svoju otázku položil príliš hlasným tónom, aby zakryl neznalosť základov genetiky.

Asi po dvadsiatich minútach sa zasadnutie prerušilo a všetci šli na obednú prestávku. Požiadali ma, aby som sa zúčastnila aj popoludňajšieho zasadnutia, hoci moja téma bola v podstate vyčerpaná. Poistili sa tak pre prípad, že by sa k niečomu vrátili, čo by znamenalo, že by ma museli znova zavolať a zaplatiť mi náklady za ďalší deň. Kým som si odpratávala papiere, ľudia z výskumu a úradníci sa postupne presúvali k dverám. Niekoľkí poslanci vychádzali špeciálnym východom určeným pre členov snemovne a zvyšní členovia výboru pokračovali v diskusii tlmenými hlasmi. Na lavičke pre tlač sedela osamelá reportérka a čosi ťukala do tabletu.

Na chodbe pred zasadačkou bolo rušno – všetky výbory mali obednú pauzu – na chvíľu som zaváhala, či sa poberiem dolu do kaviarne v átriu, alebo bude lepšie, keď na chvíľu vybehnem von nadýchať sa čerstvého vzduchu. Vysedávať v jedálni s poslancami a ich hosťami ma už dávno neláka. Kým som váhala, čo podniknem, chodba sa trochu vyľudnila a na lavici oproti som si všimla akéhosi muža. Sedel a tichým hlasom čosi hovoril do mobilu, pričom zo mňa celý čas nespúšťal oči. V momente, keď zaregistroval, že som si ho všimla, náhle ukončil hovor, zaklapol telefón a zasunul si ho do vrečka na saku. Postavil sa, ale nespúšťal zo mňa zrak. Ak by sme sa už boli niekedy stretli, považovala by som to za povzbudenie k rozhovoru. Lenže my sme sa doteraz určite nikdy nevideli, takže to muselo mať celkom iný podtext – aj keď mi je trochu povedomý. Zadávala som sa mu priamo do očí a vtedy sa to stalo, hoci ešte dlho som nerozumela tomu, čo sa v tej chvíli vlastne udialo.

Pousmiala som sa naňho a vykročila som chodbou k schodištu. Neznámy muž ma dobehol a prehodil: „Váš príspevok bol veľmi pôsobivý, zjavne máte skúsenosti s vyučovaním. Nie je veľa vedcov, ktorí dokážu vysvetliť laikom komplikované veci tak jednoducho, aby to pochopili.“

„Dost často prednášam,“ odpovedala som, „a za tie roky som sa naučila vystupovať pred komisiami, ktoré nás sponzorovali, tak, aby sa pri mojej prednáške nikto necítil ako totálny hlupák.“

„Máte pravdu, to by som neriskoval...“

V tej chvíli to ešte neviem, ale tým mužom si ty.

Kráčali sme vedľa seba v družnom rozhovore ako priatelia alebo kolegovia a naša debata sa odvíjala tak prirodzene, že ak by nás bol niekto pozoroval, myslel by si, že sa poznáme roky, ale zároveň som si uvedomila, že sa mi kráti dych, cítila som sa, akoby zo mňa opadávala ťarcha veku a odstup, ktorý som si roky budovala. *Bože, pomyslela som si, toto sa mi už roky nestalo.*

„Bývate pri takýchto prezentáciách nervózna?“ pokračoval si v rozhovore nenúteným tónom.

Zišli sme schodmi na prízemie a bez toho, aby niektorý z nás jednoznačne udával smer, prešli sme krížom cez átrium k eskalátoru vedúcemu k chodbe, ktorou sa prechádza k hlavnej budove parlamentu. Schody na eskalátore sú priúzkke, aby sme na nich stáli vedľa seba, a tak si mi naznačil, aby som nastúpila prvá. Vtedy sa mi naskytla možnosť trochu sa ti prizrieť. Neunikol mi priamy pohľad tvojich veľkých hnedých očí ukrytých pod okuliarmi s kovovým rámom. Nebola som si istá, či sú zámerne v retro štýle, alebo sú len staromódne, a zaregistrovala som tvoje mierne zvlnené hnedé vlasy, na sluchách jemne prešedivené. Hádala by som, že si o pár rokov mladší, ale nie oveľa. Bol si odo mňa asi o hlavu vyšší, ale to je vzhľadom na moju výšku asi každý. Tým, že som stála o stupienok nižšie, si mi pripadal ešte vyšší. Nesmelo si sa na mňa usmial, akoby ti tiež dochádzala zvláštnosť celej situácie. Keď sme zišli dole, vykročil si po mojom boku ráznym krokom. Nepripadal si mi ako vyslovený fešák, ale bolo na tebe niečo, čo ma priťahovalo. Možno spôsob, ako si sa pohyboval, uhladene a sebavedomo.

Mal si na sebe tmavý oblek, ktorý z môjho laického pohľadu vyzeral pomerne drahý. Zaujala ma tvoja grációzna chôdza, vzpriamené držanie tela, jemné gestá, každý pohyb pôsobil nenútene ako u človeka, ktorý je so sebou absolútne spokojný. Tvoje ladné pohyby by sa skôr hodili na tenisový kurt ako sem. Bola som si viac než istá, že nepatríš k členom výboru.

„Takže z nich nie ste nervózna?“

Bola som taká zaujatá tým, čo som videla, že si musel otázku zopakovať. Ani som si neuvedomila, že sme na eskalátore celý čas svorne mlčali. „Nie,“ odvetila som. „Ani by som nepovedala. Je to moja parketa, viem o tom podstatne viac než oni.“

„Áno, to určite viete.“ Na potvrdenie svojich slov si jemne pokýval hlavou.

V tichosti sme kráčali tunelom okolo sochy leva na jednej strane a jednorožca na druhej, až sme prišli na kolonádu. Veľmi nezvyčajná situácia. Pokojne sme šli vedľa seba, akoby to bola najprirodzenejšia, denne sa opakujúca rutinná záležitosť, a pritom sme sa doteraz jeden druhému ani nepredstavili. Žiadne mená, žiadne oficiality, dnes už viem, že presne takto si to chcel a tak ti to vyhovovalo. Isté kroky sme skrátka vynechali, akoby sme podpísali tichý pakt o tom, že bežné pravidlá sa na nás dvoch nevzťahujú. To všetko som si, samozrejme, uvedomila až spätne.

Keď sme prišli k otvorenej časti kolonády pri New Palace Yard, striasla som sa od zimy a prekrížila som si ruky cez prsia. Bez váhania som odbočila vľavo a cez veľkú severnú bránu som vstúpila do veľkej vstupnej haly. Tak ako obvykle v čase obeda i dnes sa to v nej hemžilo študentmi a turistami. Táto časť parlamentných budov je verejne prístupná. Prechádzajúc rozľahlou sieňou sme po ľavej strane míňali dlhé rady návštevníkov, ktorí čakali na vstup do galérie. Skupinu postarších žien, dvoch mužov v príšpláštoch, mladý pár nalepený na seba tak, že si vzájomne zastrčili ruky do zadných vreciek džínsov.

Na konci sály sme zastali. Obrátila som sa k dverám vedúcim von z budovy, cez ktoré bolo vidno dobiela sfarbený mrazivý vzduch. Koľkokrát za život sa človeku stane, že ho premôže náhla príťažlivosť k osobe, ktorú sotva pozná? Oči sa vám stretnú a v tom okamihu ste skalopevne presvedčený, že dotyčný alebo dotyčná cíti presne to isté? Trikrát, štyrikrát za život? Občas sa to stane na eskalátore v metre alebo v obchodnom dome, keď vás niekto taký míňa na opačnej strane. Sú však ľudia, ktorí to nezažijú nikdy.

Znovu som sa k tebe obrátila a ty si sa na mňa opäť zadíval. To je všetko.

Chvíľu akoby si hľadal správne slová a potom si sa uvoľnene spýtal: „Boli ste už niekedy dolu v krypte?“

Takmer nebadane som pokrútila hlavou.

„A chceli by ste ju vidieť?“

To bol zlomový moment, keď som sa ocitla na kraji útesu. Dnes to už viem.

„Samozrejme,“ napodobnila som tvoj uvoľnený tón. Automaticky som prebrala tvoj fyzický a verbálny prejav. Všetci to robíme.

Mierne si sa ku mne naklonil a pošepol si: „Podťe so mnou.“ Obrátil si sa a nepatrne si ma chytil za lakeť, aby som ťa nasledovala. A hoci si sa ma takmer nedotýkal, vybral si miesto, kde som tvoj dotyk vnímala aj cez hrubú látku najcitlivejšie. Ešte dlho po tom, čo si odtiahol ruku, som cítila dotyk tvojich prstov. Vyšli sme širokým kamenným schodišťom na konci haly. Hore pod sklenenou farebnou vitrážou majestátne postávala členka ochranky, dobre stavaná žena v okuliároch s kučeravými vlasmi. Keď si k nej pristúpil, ustúpila som bokom. Nepočula som, čo si jej povedal, ale z tónu tvojho hlasu bolo zrejmé, že ju poznáš a hovoríš jej čosi žartom.

Potom si sa vrátil ku mne a držal si v ruke kľúč s obdĺžnikovitým plastovým príveskom. „Pripomeňte mi, aby som ho

potom vrátil Marthe, inak sa dostanem do vážnych problémov," povedal si.

Obrátili sme sa a ja som ťa poslušne nasledovala dolu kameným schodišťom lemovaným čiernym železným zábradlím, až sme sa dostali k masívnym dreveným dverám. Vložil si kľúč do zámky a otvoril si ich. Vošli sme dovnútra. Dvere sa za nami hlučne pribuchli. Ocitli sme sa na vrchole ďalšieho, podstatne užšieho točitého schodišťa. Vykročil si prvý. Na konci kamených schodov boli ďalšie ťažké dvere.

*

Krypta pod kaplnkou je malá a bohato zdobená, stropné oblúky so zlatou obrubou sa klenú nízko nad našimi hlavami ako ohnuté konáre stromov. Oltár s bohato zdobenou krstiteľnicou je ohradený tepaným železným zábradlím s detailne vypracovanými vzormi. Vykladáš mi, že sa tu poslanci môžu sobášiť a takisto krstiť svoje deti. Nevieš presne, či sa to týka aj pohrebov. Steny a podlaha kaplnky sú vydláždené, stĺpy sú z mramoru. Pôsobí to tu na mňa prezdobene a sčasti tajomne – možno preto, lebo sme v skrytej svätyni v podzemí kostola.

Prechádzam uličkou, rozhliadam sa po prázdnom priestore a už nie som taká ohúrená. Nikde nijaké lavice, len rady stoličiek naukladaných na seba. Všetko vyzerá značne opotrebované. Počujem ozvenu vlastných krokov. Kým ostatné kostoly sú otvorené neobmedzene pre všetkých, tento priestor držia pod zámkom a prístup doň majú len členovia parlamentu. V značnom odstupe za mnou pomaly kráčaš uličkou, nárazy tvojich mäkkých podrážok na rozdiel od mojich podpätkov takmer nepočuť. I keď som k tebe obrátená chrbtom, po celý čas mi neprestávaš rozprávať o kaplnke, ktorú všetci volajú krypta. V priebehu storočí bolo na steny nanesených niekoľko vrstiev omietky, ale počas požiaru v roku 1834 vrchné vrstvy opadali a odhalili umelecké rytiny znázorňujúce martýrium. A nad

nami – stále som k tebe otočená chrbtom, ale upozorníš ma, aby som sa pozrela hore – sú výjavy znázorňujúce upaľovanie a topenie svätcov: svätý Štefan, svätá Margaréta. Špeciálne vyzdvihneš obludnosti páchané pohanmi. Barbarstvo, myslím stredoveké barbarstvo. Spomínam si na výlet, ktorý sme podnikli s manželom v severnej časti Španielska, kde si takmer v každom malom mestečku na pamiatku temných čias inkvizície zriadili malé múzeum mučenia. Mramor, umelecké sochy, prepracované dlaždice, latinské nápisy, to všetko by v človeku malo vzbudzovať prirodzenú bázeň a úctu k cirkevným obrazom, ale ja vôbec necítim potrebu ponoriť sa do rozjímania, jediné, čo cítim, je mierna intelektuálna zvedavosť. Čosi sa *deje*, premýšľam, keď sa pomaly obrátim. Uvedomím si totiž, že v kaplnke je absolútne ticho. Spoza môjho chrbta sa neozýva tvoj hlas ani tiché kroky tvojich topánok na dlážke. Nepočujem dokonca ani tvoj dych.

Nemohol si sa vypariť. Nezmyslil si ani sa neskrývať za stĺpom alebo krstiteľnicou. Ticho stojíš a pozeráš sa na mňa.

Zažívam sa na teba a bez toho, aby niektorý z nás prehovoril, je mi jasné, že práve nastal okamih zlomu.

Ozvena tvojich podrážok sa ku mne približuje. V momente, keď ku mne pristúpiš, mierne zdvihneš ruku. Pripadá mi úplne prirodzené, že urobím to isté. Chytíš ma za ruku a pocítim tvoj podmanivý stisk. Vedieš ma kamsi dozadu do kaplnky. „Je tam niečo, čo by som ti chcel ukázať.“

Zájdeme za zástenu a vynoria sa pred nami ďalšie mohutné drevené dvere, tentoraz majú oblúkovitý tvar, sú omnoho užšie a veľmi vysoké.

„Vojdi prvá, je tam trochu pritesno,“ povieš.

Sú priťažké, takže sa do nich musím zaprieť, aby som ich otvorila. Za dverami je maličká miestnosť s veľmi vysokým stropom. Priamo predou mnou je svetlomodrá kovová skriňa, ktorá na prvý pohľad vyzerá ako kartotéka, ibaže táto je posia-

ta všelijakými gombíkmi a blikajúcimi svetielkami. Vedľa nej je opretý o stenu špinavý mop a kovový rebrík. Z ľavej strany sa nahor vinie hrubý pletenec elektrických káblov a mizne v strope. „Používa sa to ako odkladací priestor na zmetáky,“ podotkneš, keď takisto vstúpiš dovnútra.

Miestnosť je taká malá, že ak za sebou chceš zatvoriť dvere, musíš sa ku mne celkom pritlačiť.

„Aha,“ povieš.

Na vnútornej strane dverí je malá čiernobiela fotografia ženy a pod ňou mosadzný štítok. Emily Wildingová-Davisonová. Pozerám tým smerom a opieram sa o teba chrbtom. Stojíš tesne za mnou, tak blízko, že ťa cítim, hoci sa ma v skutočnosti nedotýkaš. Načiahneš sa ponad moje plece a ukážeš na plaketu na dverách. Keď prehovoriš, tvoj dych ma poštekľí na líci.

„Schovala sa tu počas sčítania ľudu v roku 1911,“ povieš a ja bez toho, aby som sa obrátila, rýchlo zareagujem: „Áno, poznám ten príbeh,“ hoci v skutočnosti si nedokážem vybaviť všetky podrobnosti. Je to príbeh sufražetky a patrí sa, aby som o ňom vedela. Emily Wildingová-Davisonová sa hodila pod kopytá kráľovských koní počas derby v Epsome. Obetovala život za to, aby ženy, ako som ja, žijúce v tejto krajine na začiatku dvadsiateho prvého storočia, mohli považovať za prirodzené, že môžu voliť, pracovať a taktiež očakávať od svojich manželov, že dokážu vyprázdniť umývačku riadu. Sobáš už neznamená, že sa musíme absolútne odovzdať svojmu mužovi. A nielen to. Je našou slobodnou voľbou, či sa vôbec vydáme. Samy si určíme, s kým budeme spávať, a je to len vecou našej morálky. Tak ako muži. Už nás za to verejne nepranierujú a neukameňujú zaživa uprostred námestia, nevkladajú nám do úst kovové mučidlá, keď priveľa rozprávame, a ani nás neutopia v jazere, pretože muž, ktorého sme odmietli, nás obvinil z bosoráctva. Sme v bezpečí, v tomto čase a v tejto krajine nám už nič z toho nehrozí.

Otočím sa tvárou k tebe, ruky ti skĺznu okolo mojej hlavy, prstami mi prehrabneš vlasy a jemne mi zakloníš hlavu. Zľahla ti položím ruky na plecía a privriem oči.

Pobozkáme sa – máš mäkké poddajné pery, sú presne také, aké majú byť – a uvedomím si, že som od prvého momentu, keď sa nám na chodbe pred zasadačkou stretli pohľady, presne vedela, kam to povedie. Bolo to len otázkou miesta a času. Pristúpiš bližšie ku mne a pevne ma pritisneš o dvere. Sme pritlačení telo na telo, takmer sa nedokážem nadýchnuť. V tej chvíli ma premôže blažený pocit ako v dvadsiatke, keď sa mi pri nezhode, a predsa náruživom bozku divoko zakrútila hlava, až som lapala po dychu. Nemôžem uveriť, že som schopná pobozkať úplne cudzieho chlapa a zároveň cítiť, ako vo mne narastá vzrušenie. Určite to nebudem ja, kto to ukončí – užijem si to, kým to neprerušíš sám. Svet okolo mňa akoby zastal, tichučko si vychutnávam so zavretými očami omamný pocit, schopná vnímať iba jemné láskanie našich jazykov.

A potom, po dlhej chvíli urobíš niečo, čím si ma celkom získaš. Až spätne si uvedomím, kedy a čo to presne bolo. Prestaneš ma bozkávať, odtiahneš sa odo mňa, a keď otvorím oči, zbadám, že mi uprene hľadiš do tváre. Jednu ruku máš stále zapletenú v mojich vlasoch, druhou ma držiš okolo drieku a usmievaš sa na mňa. Hoci obaja mlčíme, presne viem, čo mi tým pohľadom chceš povedať. Potrebuješ, aby som ti dala najavo, že to chcem rovnako ako ty. Opätujem tvoj úsmev.

Dodnes neviem, kto je zodpovedný za to, čo nasledovalo. Ty, ja alebo obaja? Skĺznem rukami nadol – alebo si mi ich tam nasmeroval ty? – k pracke na koženom opasku. Roztrasenými rukami sa ju pokúsím uvoľniť, ale tvrdá koža opaska je nepoddajná a nedokážem ju pretiahnuť cez pracku. Musíš mi pomôcť. Nasleduje ešte jeden trápny moment, keď sa mi snažíš dostať pod blúzku a nevšímneš si, že pod sakom mám šaty. Zastavíš sa, zložíš si okuliare a vložíš si ich do vrečka saka. Ne-

čakám, rýchlo sa skloním, potiahnem zips na topánke a stiahnem si ju z nohy. Komicky zabalansujem, pretože na druhej nohe mám stále obutú topánku na podpätku, a vytiahnem si jednu nohu najprv z pančušiek a potom z nohavičiek. Keď do mňa vnikneš, pri dotyku pokožky o pokožku mnou prebehne jemný elektrický náboj, ako keď si natahuješ čerstvo vypraté oblečenie. Jediné odhalené časti našich tiel, jediný bod, kde sa naše telá spájajú, je miesto v mojom vnútri. Mlčíme.

Ešte i teraz mnou pri živej spomienke na tú chvíľu prebehne triaška, neprítomne sa zadívam do prázdna a neprestávam sa čudovať, aké mi to v danom momente pripadalo prirodzené, s akou ľahkosťou som dokázala zahodiť od malička vštepované tabu, spoločenské konvencie a bezmyšlienkovito som sa odovzdala fyzickej túžbe svojho náhle prebudeného tela. V jednej chvíli sa bozkávame, čo už samo osebe nie je celkom bežné, a bez ďalšieho otáľania spolu súložíme.

Nedosiahnem vrchol. Na to som príliš vyvedená z miery. Povedala by som, že si to užívam, hoci si nie som istá, či toto pomenovanie presne vystihuje moje pocity. Predstavujem si, že takéto dych vyrážajúce vzrušenie prežívajú ľudia na horskej dráhe, keď sa tešia a zároveň boja, pretože nebezpečenstvo je len iluzórne. Na jednej strane majú od strachu stiahnutý zadok, na druhej strane vedia, že sú v bezpečí a nič vážne sa nemôže stať. A s týmto pocitom do toho idem, dám sa tebou viesť. Som vystrašená na smrť, ale podvedome viem, že mi nič nehrozí a som s tebou v bezpečí. Doteraz som čosi také nezažila.

Keď je po všetkom, chvíľu stojíme pritlačení k sebe. Uvedomím si, že obaja načúvame. Prebehne mi hlavou, že toto nemusia byť jediné kľúče od kaplnky. Snažíme sa zachytiť zvuk krokov na dlažbe alebo blížiac sa hlasy. Je úplné ticho. Obaja si pobavene vydýchame, potom odo mňa odstúpiš, ako sa najďalej dá v tesnom priestore, vyberieš si z vrecka okuliare, nasadiš si ich a podáš mi papierovú vreckovku. Veľavravne sa

na mňa usmeješ, pochopím tvoje gesto, opätujem ti úsmev a kým si zapínaš rázporok, vložím si vreckovku medzi stehná.

Pre tlačíš sa k dverám a vyjdeš von. Zodvihnem si pohodenú topánku a nasledujem ťa. Krivkám cez kaplnku s rozsuchanými vlasmi, ťahám za sebou pančušky a nohavičky, ktoré mám zachytené okolo členka. Držím v ruke druhú topánku a kráčam so stisnutými stehnami, aby mi spomedzi nich nevypadla papierová vreckovka. Prinesieš mi stoličku a posadíš ma na ňu ako zdravotník starajúci sa o obeť dopravnej nehody, aby sa nezrútila po prežitom šoku. Ustúpiš nabok, zdvihneš obočie a pobavené sa dívaš, ako položím topánku na zem a zápasím s pokrútenými nohavičkami a prevrátenými pančuškami, kým si ich konečne nenatiahnem. Musí to vyzeráť komicky a pripomenie mi to, že zatiaľ čo pri zhadzovaní zvrškov pred prvým sexom sme vzrušení a v sladkom očakávaní, pri obliekaní ten pocit vymizne a väčšinou sa cítime trápne. Je pravda, že mi to takmer vypadlo z pamäti, pretože ubehlo nemálo rokov, čo som s niekým mala prvý sex.

Keď si znovu sadnem na stoličku, kľakneš si ku mne, zodvihneš z dlážky topánku – zahanbím sa, lebo som si dnes ako na potvoru nedala nové pančuchy – a obuješ mi ju, zatiahneš na nej zips a držiac ma oboma rukami pevne za lýtko sa na mňa usmeješ a povieš: „Sedí ako uliata!“

Opätujem tvoj úsmev a položím ti dlaň na líce. Som rada, že si sa toho chopil, pretože sa stále trasiem ako osika. Úsmev na tvojej tvári prezrádza, že ti to neuniklo a páči sa ti to. Nachiahneš sa ku mne, chytíš ma za zátylok, pritiahneš si moju tvár a uštedríš mi dlhočizný bozk. Už po chvíli pocítim bolesť v krku, ale nedám na seba nič znať a užívam si tvoj prejav náklonnosti, ktorý som pravdupovediac po tom všetkom vôbec nečakala.

Napokon sa odtrhneš od mojich úst a prehodiš akoby nič: „Mali by sme vrátiť Marthe kľúč.“

Poobzerám sa, aby som našla kabelku, ale vtom mi dôjde, že musela zostať vo vnútri – vôbec si nepamätám, kedy som ju pustila na zem. „Mám tam kabelku,“ poviem a ukážem tým smerom. Prinesieš mi ju a stojac nado mnou sleduješ, ako sa v nej prehrabávam. „Počkaj chvíľu,“ poviem.

Hľadám v nej taštičku so šminkami. Nemám v nej síce pudrenku, ale vylovím staré, takmer nepoužívané očné tieň, v ktorých je zabudované malé zrkadielko. Uprene sa zadívam na svoj obraz, akoby som sa snažila vyčítať zo svojej tváre, čo som to za človeka. Potom z kabelky vyberiem rúž, jemne si ním pretriem pery, slabučko ich pritisknem k sebe a pošúcham, aby som si farbu rozotrela po celej ploche. Keby som sa vynorila z krypty s nápadne namaľovanými perami, bolo by to hneď všetkým jasné. Zamyslím sa nad tým a samu ma prekvapí, že takto uvažujem. Všetci by si mysleli, že to robím odjakživa.

Postavím sa, no stále sa mi trasú nohy. Celý čas máš na tvári mierne ironický úsmev, akoby si sa bavil na tom, že sa ti podarilo vyviešť ma z miery, a sleduješ, koľko úsilia musím vynaložiť na to, aby som sa vtesnala do svojho ja, ktoré môže opäť predstúpiť pred ľuďmi. Mrkneš okom na hodinky. „Dáme si rýchlu kávu?“ opýtaš sa, ale tón tvojho hlasu prezrádza, že sa len snažíš zachovať dekrétum. Našťastie vstúpi do hry môj zdravý rozum – a neskôr som mu za to veľmi vďačná – a poviem: „Vlastne si musím čosi vybaviť mimo budovy a popoludní som zasa na dôkaznom výsluchu,“ načo nahodíš predstieraný sklamaný výraz, ale v tej chvíli ti vo vrecku zabzučí telefón, otočíš sa mi chrbtom, skontroluješ displej, postláčaš nejaké tlačidlá... Znova sa ku mne obrátiš a je mi jasné, že týmto sa naše stretnutie skončilo. Dostal si správu, ktorá ťa vrátila do reality, a v myšlienkach si už pri ďalšej úlohe, čo dnes musíš splniť.

Keď kráčame k východu a miestnosťou sa nesie hlasná ozve-
na našich ráznych krokov, obrátim sa k tebe a poviem: „Zastav
na chvíľu.“ Ideš kúsok predo mnou a všimnem si, že zadnú

časť saka máš pokrčenú. Vyrovnám ti ju naučeným pohybom, dvoma šikovnými ťahmi dlaňami po látke – a hotovo. Obzrieš sa na mňa ponad plece a v kútiku tvojich úst zbadám náznak úsmevu. „Vďaka,“ povieš, ale tvoj hlas prezrádza, že už máš naponáhlo. Podržiš mi dvere, a keď vyjdem na chodbu, znova ťa pustím napred, aby som mohla sledovať nonšalantnosť, s ktorou sa opäť zapojíš do víru bežného pracovného dňa. Sledujem, ako vraciaš kľúč Marthe, potom sa krátko oficiálne rozlúčim, otočím sa na podpätku a odchádzam. Keď vychádzame hore schodmi, všimnem si, že sako máš na chrbte stále trochu pokrčené. Odteraz sa pri pohľade na pokrčené mužské sako neubránim spomienke na dnešok a vždy mi ako prvé napadne, že dotyčný má určite niečo za ušami. Veci sa vyvinú tak, že tvoje drahé sivé sako uvidím ešte raz, a to na lavici obžalovaných v pojednávacej miestnosti číslo osem na centrálnom trestnom súde Old Bailey.

Nasledujúce ráno sedím za kuchynským stolom a čítam miestne noviny, ktoré nám raz do týždňa zadarmo vhadzujú do schránky, keď sa do kuchyne došuchce môj manžel. Ani jeden z nás nie je ranné vtáča a krátko po zobudení sme skúpi na slovo. Trvácnosť manželstva nezávisí ani tak od toho, či sú dvaja ľudia spriaznené duše a vysielajú na rovnakej intelektuálnej vlne, ale skôr je to o tom, či sa v páre cítia šťastne aj napriek tomu, že okrem obligátnej rannej frázy sa spolu dokážu naraňajkovať takmer bez slova, ponorení vo vlastných myšlienkach.

Už je oblečený do práce. Dnes vyštartoval akosi priskoro, ale to mi celkom vyhovuje, pretože mám hlavu plnú včerajšieho zážitku v krypte a po bezsennej noci mi dobre padne chvíľa samoty, aby som si mohla trochu vyčistiť hlavu a presvedčiť sa, že som stále celkom normálna. Môj muž sa ťažkými krokmi prišuchce ku kanvici, zaleje si šálku čaju a zamrmle: „Chceš doliať?“ Pokrútim hlavou. Vezme šálku a vráti sa na poschodie. Parkety na poschodí vŕzgajú, takže zreteľne počujem, ako sa presunie chodbou do svojej pracovne, ktorá je priamo nad kuchyňou. Potom počujem, ako si elektrickou kefkou čistí vedľa v kúpeľni zuby. S istotou môžem povedať, že keď neskôr vyjdem hore, nedotknutú šálku s vychladnutým čajom nájdem stáť buď na jeho pracovnom stole, alebo vedľa mydla na okraji umývadla. O desať minút zíde dole schodmi, vráti sa do kuchyne a nakloní sa ku mne. Automaticky k nemu natiahnem krk, aby ma mohol stratený vo vlastných myšlienkach sucho pobožkať na rozlúčku. Potom prejde do chodby a opäť sa vráti. „Dal som ti kľúče od auta?“

Obrátim sa k nemu a odvetím: „Sú v hneďom kabáte.“

„Aha,“ povie a spomenie si, čo mal predošlý deň na sebe. V skutočnosti nie je až taký duchom neprítomný, ako to teraz vyznieva: na rozdiel od zaužívanej predstavy sú vedci zriedkavo roztržité stvorenia s divokým pohľadom a mastnými strapatými vlasmi. Skutočným dôvodom, prečo sa vráti do kuchyne a pýta sa ma na kľúče, nie je jeho neschopnosť sám si ich pohľadať, je to spôsob, ktorým mi dáva najavo, že ma po mnohých rokoch manželstva stále miluje. A ja mu poviem, kde sú, aby som ho uistila, že jeho lásku opätujem.

Jednou z najväčších výhod toho, že nemusím chodiť denne do práce, je úžasné ticho, ktoré sa rozľahne domom, len čo za sebou zabuchne vchodové dvere.

*

Bez zjavného dôvodu si povzdychnem a vytiahnem z vrečka župana svoj mobil – ešte neviem, či sa mi dnes bude chcieť prezliecť do normálnych šiat. Vygooglim si „privátna gynekologická ambulancia“. V žiadnom prípade nemienim navštíviť niektorú z miestnych kliník, kde by som dve hodiny sedela v čakárni s tuctom uplakaných tínedžeriek.

Dohovorím si termín. V hlave si zostavujem zoznam všetkého, čo by som si mala dať vyšetriť, počnúc oparom, cez syfilis, kvapavku až po HIV, hoci HIV testom by sa dalo zistiť len to, či som bola pozitívna už predtým, a ak chcem mať istotu, musím sa dať opäť testovať po dvanástich týždňoch. Viem, že by som to aj tak neurobila, pretože po dvanástich týždňoch už celá historka upadne do zabudnutia a bude po všetkom. Pravdupovediac ani toto vyšetrenie nie je nevyhnutné. Jediný dôvod, prečo ho chcem podstúpiť, je, aby som si sama pred sebou dokázala, že som celkom nestratila schopnosť racionálne myslieť. Aspoňže odpadá možnosť nechceného tehotenstva – pred tromi rokmi som totiž bez dramatických návalov preklázla

menopauzou, postupne mi vynechávala menštruácia až nakoniec celkom ustala. Ani o sexuálne zdravie môjho manžela si nemusím robiť starosti. Naposledy sme mali sex pred vyše tromi rokmi. Dohovorila som si termín u lekára o desať dní, aby som zistila, či sa u mňa dovtedy prejavil niektorý zo symptómov. Stále je tu ešte možnosť zrušiť ho.

Vypláchnem zo šálky čajovú usadeninu, vložím ju do umývačky, vyberiem z príborníka novú šálku a malý kávovar, prejdem k chladničke a vyložím z nej na pracovnú dosku kávu. Kým zovrie voda v kávovare, opieram sa o kuchynský pult a píšem manželovi esemesku, aby som mu pripomenula, že si má skontrolovať platnosť nálepky za cestnú daň, pretože si dnes idem na svoje auto vyzdvihnúť novú a môžem tak zabiť dve muchy jednou ranou. Odvtedy, čo naše deti odišli z domu a nespája nás starostlivosť o ne, začali sme sa navzájom starať o svoje autá. Dobrá správa je, že sú to autá a neuchýlili sme sa k tomu, aby sme si kúpili mačky.

Trvá mi ešte asi tri dni, kým sa dám celkom dohromady. Nie je to také zlé, pomyslím si. Myslela som si, že ma to viac rozloží. Keď sa však mám v piatok stretnúť na raňajkách s jedným zo svojich kolegov z Beaufortovho inštitútu vo Westminsteri, hoci to nie je priamo v priestoroch parlamentu, premkne ma smútok. Zvyčajne chodím do kancelárie len v pondelky a utorky – vedú ma totiž ako čestného člena riaditeľskej rady, lebo na rozdiel odo mňa veria, že s mojím menom a fotografiou na obálke informačnej brožúry inštitútu stúpne kredit celého zariadenia. Požiadala som svojho kolegu, nevýrazného muža menom Marc, o stretnutie mimo priestorov inštitútu, lebo ak raz vkročím do svojej kancelárie, nevymotám sa z nej do večera.

Ako tak kráčam k Westminsteru, uvedomím si, že sa po mne nikto nezháňa – presnejšie povedané, tebe nechýbam, ty ma nekontaktuješ, nikoho sa na mňa nepýtaš.

Marc pracuje ako personálny manažér, z čoho jasne vyplýva,

že je to typ človeka, ktorému chirurgicky odstránili zmysel pre humor. Oslovil ma, pretože so mnou chce prediskutovať môj záskok za kolegyňu na materskej dovolenke. Prestala som na Beauforte pracovať na plný úväzok, pretože ma už otravovalo dennodenné dochádzanie. Zatiaľ čo ma podrobne oboznamuje s podmienkami zastupovania počas nasledujúceho semestra, pri predstave toho, čomu sa idem opäť upísať nasledujúci pol-rok, mám chuť oplieskať si čelo o kraj kaviarenského stola.

Po tom, čo ukončím dopoludňajšie stretnutie, si uvedomím, že najlepšie urobím, ak sa vrátim domov a pustím sa do hĺby nevyriešených faktúr, čo sa hromadí na mojom pracovnom stole. Napokon neodolám slabému zimnému piatkovému slnku a podvolím sa túžbe prejsť sa po okolí parlamentných budov. Prekĺžnem po okraji námestia Parliament Square, prejdem k Westminsterskému mostu, pristavím sa, opriem sa chrbtom o kamenné zábradlie a sledujem turistov s iPadmi namierenými na Big Ben. Vzadu na druhom konci mosta hrá na gajdách muž. Čajky ho sprevádzajú prenikavým škrekotom. Keď už nemám chuť ďalej sledovať turistov, obrátim sa k nim chrbtom, nakloním sa cez zábradlie a sledujem tečúcu vodu. V hlave sa mi vynorí spomienka na teba, ako kľáčiš pri mojich nohách a nazúvaš mi topánku. Spomínam si, ako som ti priložila dlaň na líce, a na tvoj úsmev, ktorým si odpovedal na môj nečakaný prejav nežnosti. Túžim to zažiť ešte raz, hoci stále celkom presne neviem, čo sa vlastne udialo, a v tej chvíli sa hanbím za unáhlené vybavovanie termínu na klinike, za svoj prehnane racionálny postoj k celej veci. Nedokážem na teba prestať myslieť, hlavou mi víria spomienky na chvíľu, keď sme stáli pritlačení telo na telo o dvere a mojím náruživým bozkom si zo mňa postupne vysával všetok vzduch. Pri sladkej spomienke na to sa mi celý týždeň krúti hlava.

Asi šaliem, hovorím si v duchu. Musím sa vyrovnáť s tým, že ho už nikdy nestretnem. Skrátka to musím predýchať. Keby

som ho bola vtedy v kaplnke odmietla, pátral by po mojom mene a telefónnom čísle a prenasledoval by ma ako raketová strela, kým by ma nezlomil. Ale ja som to neurobila, tak čo už? Okamžite som sa chytila ako neskúsená školáčka a on mi odvtedy nevenoval ani jedinú letmú myšlienku.

To sú, samozrejme, iba moje domnienky. S náhodným sexom nemám žiadne skúsenosti. Sex bol v mojom živote vždy začiatkom vzťahu. Zvieratá nemajú náhodný sex, pretože ich konanie ovláda čisto biologická potreba – no ak sa na to dívame z ľudskej perspektívy, je to diskutabilné, pretože by to v podstate znamenalo, že ich sexuálne aktivity sú vždy náhodné. Túžba človeka po náhodnom sexuálnom zážitku je zaujímavý experiment, pri ktorom dochádza ku kolízii pôžitku z uspokojenia s potrebou šíriť svoj genetický materiál. Prvý chalan, s ktorým som vážnejšie chodila, s obľubou vravieval, že všetko príliš rozpitvávam. Bol to sexistický bastard – a pravdepodobne ním zostal dodnes.

Sledujem nekonečný prúd kalnej Temže, ktorý takmer nečujne preteká popod Westminsterský most ďaleko do mora. Zvieratá sa nezamýšľajú nad logickým dôvodom svojho párenia o nič viac než voda tečúca do mora. Vedľa mňa radostne pokrikuje skupinka španielskych turistov. *Ty si ale trúba*, doberá si ma pobavene môj vnútorný hlas. Jednoducho ťa využil, čo viac si čakala? Myslela si si, že z teba bude hotový a nasledujúci deň ťa zahrnie kvetmi? Vyťaž z toho, čo sa dá, a odškrtni si to ako ďalší poučný zážitok.

Rozhodnem sa, že sa k tomu postavím pragmaticky, s nadhľadom dospeléj ženy, prenechám most rozjareným turistom a prejdem krížom cez Bridge Street k vchodu do Portcullis House. A hoci tu dnes nemám prácu, potisnem sklenené otáčavé dvere, chvíľu váhavo postojím, kým nezbadám mohutnú zamestnankyňu bezpečnostnej služby, ktorá ma v utorok prehľadávala. Mám obuté tie isté topánky ako vtedy. Usmeje

sa na mňa, na čo len pokrútim hlavou. „Nie, dnes nepôjdem dovnútra, zastavila som sa, aby som sa vás spýtala, či tu niekto v utorok nenechal šatku.“

Unudene sa oprie o röntgenový prístroj. Dnes tu očividne nemajú firmol, a preto je rada, že môže s niekým prehodiť slovo. „Ako vyzerá tá šatka?“

Predstavím si svoju novú vlnenú šatku, ktorá leží úhladne poskladaná na vrchnej poličke u nás doma v šatníku. „Je sivá a poprešovaná bielou niťou.“ Počas nášho rozhovoru neustále blúdím očami dovnútra a snažím sa cez sklenenú vitrínu nazrieť do átriovej kaviarne a k točitému schodisku vedúcemu k zasadacím miestnostiam, akoby bola čo len najmenšia šanca, že práve v tomto momente pôjdeš okolo.

Zamestnankyňa sa poškriabe na uchu a zvráští čelo. „Keby ste ju tu boli nechali, určite by ju niekto doniesol do centrálnej kancelárie, ale nič také som tam ráno nevidela. Skúste im však napísať e-mail. Mohla by som s vami spísať zápis, no kým by prešiel interným systémom, trvalo by to aspoň desať dní.“

„Okej, aj tak vám ďakujem.“

Vyjdem von na chladný vzduch, a hoci nesmelé zimné slnko nedokáže zmierniť mrazivý vietor, čo veje od rieky, ešte niekoľko minút postojím na schodoch, akoby som na niekoho čakala. Bože, prestaň byť patetická, pomyslím si.

Je piatok. Nikto pracujúci na voľnej nohe sa v piatok nejde v práci pretrhnúť, aj keď mnohí z nás sa tak tvária. Vyberiem sa smerom k Piccadilly. Mohla by som skočiť do kníhkupectva alebo do Royal Academy, ale najlepším riešením by predsa len bolo vrátiť sa tam, kam patrím – na predmestie.

Zabočím z ulice Bridge Street na námestie Parliament Square, prejdem okolo Westminsterského paláca pomedzi skupinku vytešených turistov pózujúcich pri zachmúrenej ozbrojenej stráži a hlúčik protivojnových aktivistov postávajúcich pred svojimi stanmi na druhej strane cesty. Len pár krokov odtiaľ

som v utorok s roztrasenými nohami vychádzala z budovy, aby som sa pred popoludňajším zasadnutím v budove Portcullis House trochu osviežila na studenom vzduchu. Rozpaľtávam sa, čo nasledovalo potom. Míňam nepeknú budovu konferenčného centra kráľovnej Alžbety, potom pokračujem cez Storey's Gate. Rozhodnem sa prejsť ulicou Birdcage Walk a cez St James's Park. Tento park mi zakaždým, keď ním prechádzam, pripadá celkom iný. Dnes v ňom zazriem labute, chalúпку Hansel & Gretel house, striekajúcu fontánu – bože, aké príznačné. Snažím sa nepodľahnúť melanchólii, aj keď to nie je môj štýl. Rozhodnem sa vnímať naše mesto očami turistu a užívať si jeho krásu. Premýšľam nad tým, ako dávno som sa okolo seba takto nerozhliadala. Stratila som schopnosť tešiť sa z maličkostí a pod tlakom termínov sa z môjho života vytratila voľakedajšia harmónia. Prejdem ulicou Mall I ku Carlton House Terrace a zabočím na ulicu Pall Mall, čo vedie k námestiu St James's Square. Mohla by som si tam chvíľu posedieť, ale je priveľmi chladno a som príliš blízko svojej kancelárie. Pokračujem teda ulicou Duke of York Street a hľadám vhodnú kaviareň neďaleko ulice Piccadilly. Teraz už nie som v bezprostrednom okolí parlamentu a môžem si sadnúť na kávu bez toho, aby to vyzeralo, že ťa sledujem a vyčkávam na mieste, kde by sme na seba mohli naraziť. Môžem sa posadiť do jednej z kaviarničiek a s mobilom v ruke predstierať, že si čítam e-mail, a pritom celý čas neúnavne sledovať okoloidúcich a dúfať, že mi niektorý z nich bude povedomý. Chvíľu mi potrvá, kým prestanem klamať samu seba a rozhodnem sa ísť domov.

Asi na polceste je vľavo malá talianska kaviareň s obsluhou. V presklenom výklenku zbadám voľný okrúhly stolík, ideálne miesto pre môj zámer. Keď pootvorím dvere, miestnosťou sa rozoznie staromódny zvonček. Vo vnútri je príjemne teplo. Nepočuť žiadnu hudbu. Niekoľko mi dokonca na stolíku zanechal preložené noviny.

Sedím a zvažujem, čo by som urobila, keby som ťa odrazu zbadala vonku. Asi ťažko by som vybehla na ulicu a zavolala na teba. Nevieť totiž, ako sa voláš.

Prečo práve ja? To by ma skutočne zaujímal. Prečo práve ja?

Zatiaľ čo viem sama so sebou tento nezmyselný dialóg – snažím sa to odľahčiť, pretože sa stále považujem za zrelú racionálnu ženu –, všimnem si, že pri zelenej dodávke odstavenej pri obrubníku sa pristavila akási žena a čosi vyčíta šoférovi. Dotyčná pani vyzerá veľmi rozčúlene a určite mu nehovorí nič príjemné. Šofér dodávky sedí rozvalený v sedadle, mohutné rameno má prevesené cez okno, otrávene hľadí pred seba, fajčí a z pohybu jeho pier nie je ťažké odčítať, že jej hrubo nadáva.

Určite to zažíva veľmi často, a tým mám, samozrejme, na mysli teba a nie toho šoféra. Vybavujem si tvoje správanie. Navonok pôsobíš pokojne, dôveryhodne, necítiť z teba strach, nervozitu, nemáš naponáhlo. Vedel si presne, čo robíš, pretože to nebolo prvý raz. Ktovie, koľká repríza to bola. Berieš to ako hru – povedala by som, že si takto vytipuješ a pretiahneš jednu obeť týždenne. Predstavujem si všetky možné miesta, ktoré máš na výber, od poslaneckých kancelárií, cez dlhočizné chodby, šatne, toalety až po zašité kutice. Pripúšťam aj možnosť – pri ktorej mnou napriek odhodlaniu brať celú vec pragmaticky prebehne triaška –, že si členom nejakého virtuálneho spolku, ktorého členovia sa predhávajú v tom, kto dokáže súložiť na najabsurdnejšom mieste: uprostred dňa v srdci najstaršej demokracie sveta, tým by si si poriadne zvýšil skóre. Na druhej strane, hoci to môže byť len moja márnivosť – alebo optimizmus – mám pocit, že si pri svojom výbere udržiavaš istú úroveň. Nevieť si ťa totiž predstaviť, ako prenasleduješ ženy na parkovisku pred supermarketom v Essex. Máš graciózne držanie tela, zdvorilé správanie a dokážeš bez náznaku hrubosti či nátlaku presvedčiť úplne neznámu ženu robiť veci, o ktorých sa jej deň predtým ani nesnívalo. Hľadel si mi do očí, bozkal

si ma po tom na pery, kľáčal si pri mojich nohách, keď si mi nazúval topánku. Si síce promiskuitný muž, ktorý obľubuje riskantný sex s neznámymi ženami na verejne prístupných miestach, ale jedno sa ti nedá uprieť, máš vybrané spôsoby.

Z morálneho hľadiska neexistuje rozdiel medzi tým, čo sme urobili my dvaja, a ľuďmi, ktorí sa schádzajú za rovnakým účelom na parkoviskách obchodných centier v Essexu. Je to navlas rovnaké, nenahovárajú si opak. Kamenná výzdoba, mozaiky a mramor – jediným, hoci nepodstatným rozdielom je, že náš príbeh sa odohral v o čosi elegantnejšom prostredí a svedkom našich radovánok nebolo tmavé parkovisko lemované ošarpaným plotom a radom nadrozmerných smetných kontajnerov. Iný rozdiel nevidím.

Kým som ponorená do svojich myšlienok, žena odišla a šofér zelenej dodávky odtiahol auto od obrubníka, pričom ju neprestal častovať šťavnatými vulgarizmami. Keď sa dodávka pohne z miesta, všimnem som si na druhej strane ulice postávajúceho muža v pruhovanom obleku, ktorý sa na mňa díva cez okno do kaviarne. Tým mužom si ty.

*

O šesť mesiacov neskôr, po automobilovej nehode a našom následnom rozchode, keď sa zasa narýchlo dáme dokopy a polihujeme vedľa seba na posteli v prázdnom byte vo Vauxhall, mi vyrozprávaš, čo predchádzalo nášmu vtedajšiemu stretnutiu. Ako si ma videl na bezpečnostnej kamere, ktorá ma nasnímala pri vchode do Portcullis House, zbehol si dolu k vchodu, díval si sa na mňa, kým som tam nerozhodne postávala, a potom si sa ma rozhodol sledovať. Už keď som schádzala dolu schodmi, ti bolo jasné, že nemám jasný cieľ. Zatiaľ čo som prechádzala námestím Parliament Square, šiel si mi po celý čas v stopách, ani nie desať metrov za mojím chrbtom. V jednom momente, keď som prechádzala cez St James's Park, som na chvíľu

zastala a poobzerala sa naokolo. Vtedy si sa zľakol, že som ťa zaregistrovala, a preto si sa trochu stiahol do úzadia. Po chvíli si pochopil, že som si ťa nevšimla, zariskoval si a opäť si sa ku mne priblížil na ulici Duke of York Street. Už som sa viac neobrátila. Sledoval si ma, ako som vošla do kaviarne a posadila sa k oknu. Povedal si si, že tam chvíľu postojíš, aby si videl, či mám s niekým dohovorené stretnutie. Stál si na druhej strane ulice na schodoch pred dvermi jedného z obchodíkov, a hoci som sa takmer po celý čas dívala von oknom – presnejšie povedané zízala som cezeň –, nevidela som ťa tam. Človek vidí len to, čo očakáva, že uvidí, skomentuješ to neskôr. Celkom dobre si sa pri tom bavil, pokračuješ ďalej v rozprávaní. Vzrušovalo ťa sledovať ma, pretože bolo zrejmé, že som o tom ani netušila. A ja som ti na to povedala, že hlavným dôvodom, prečo som ťa nevidela, bolo, že som v tej chvíli bola ponorená v myšlienkach – na teba. To ťa nesmierne potešilo. Odhadol si ma však veľmi presne. Z pohľadu mojich očí a krivky úst si vydedukoval, že si znova v hlave preberám náš spoločný zážitok z podzemnej krypty. Povedal si to s takou dávkou arogancie a samolúbsosti, až ma to popudilo, a nahnevane som sa prevalila na chrbát ďalej od teba. Neskôr som sa ti to pokúšala vyvrátiť tvrdením, že som v tej chvíli nemyslela na teba, ale dávala som si v hlave dokopy úvodné slovo k svojim novým skriptám, ktoré pozostávajú zo zbierky štúdií týkajúcich sa širokospektrálneho prístupu k problematike molekulárnej biológie. Bolo ti úplne jasné, že klamem. Prevalil si sa na mňa, prichytil si mi jednou rukou obe ramená nad hlavou a štekľil si ma na bruchu dovtedy, kým som nepriznala, že som myslela na teba, teba, teba...

Pišťala som a prosila o zľutovanie, aby si prestal, a keď som sa nakoniec vzdala a povedala, čo si chcel počuť, ležali sme dlho v objatí. Prstom som ti nežne prešla po ramene a spýtala som sa: „Ale odkiaľ si *vedel*, že budem v ten deň vo Westminsteri?“

„Cítil som to, neviem prečo,“ mierne si pokrčil plecami. „Vnúťorný hlas mi napovedal, že sa tam mám objaviť.“ Pozrela som sa na teba. „Ale možno to bolo inak,“ obrátil si sa ku mne, podoprel si si hlavu rukou, zadíval si sa na mňa a presvedčivo si dodal: „Možno som od utorka nepretržite každé ráno sledoval bezpečnostné kamery a dúfal, že budem mať šťastie...“ Prekvapene som sa na teba zadívala a ty si pokračoval s vážnou tvárou: „Alebo je tu ešte jedna možnosť, že som oslovil niekoľkých priateľov a poprosil som ich, aby mi dali echo, keď sa objavíš na vstupnej bezpečnostnej prehliadke. „Chvíľu som na teba mlčky hľadela. Díval si sa mi priamo do očí s vážnym výrazom na tvári, a až keď si si všimol v mojich očiach náznak pochybností, vybuchol si do smiechu a povedal si: „Žartujem! Bola to čistá náhoda...“

Počas tohto rozhovoru ležíme polonahí na posteli. Od stretnutia, o ktorom sa bavíme, keď som ťa po odchode zelenej dočiarke uvidela stáť na druhej strane ulice, ubehlo šesť mesiacov a udialo sa toľko vecí.

Zbadám ťa na protiľahlej strane ulice a v tom momente sa mi ústa rozťahnu do širokáskeho úsmevu. Aj keď medzi nami sústavne premávajú autá, vidím na tvojej tvári ako v zrkadlovom odraze rovnaký úsmev. Na chvíľku zvažnieš, kým skontroluješ cestu, aby si mohol prejsť na druhú stranu.

Zbehne sa to veľmi rýchlo, ani neviem ako a už vstupuješ do kaviarne so spokojným výrazom, oblečený v tmavomodrom prúžkovanom obleku (musím podotknúť, že ten sivý bol omnoho elegantnejší). Celú kaviareň zaplnil tvoj úsmev, zuby, oči, nič iné dnes na tebe nevnímam. „Takže,“ povieš, potiahneš stoličku k sebe a posadíš sa za okrúhly stôl oproti mne. „Nepozveš ma na kávu?“

Obrátim sa a kývnem na čašníčku.

Hneď na tomto prvom stretnutí a potom ešte niekoľkokrát som sa ťa spýtala: „Čo vlastne robíš? Čím sa živíš?“

Zatváril si sa neurčito a mykol si plecami. „Civilná služba, pekná nuda, dozeráme na parlamentné budovy, za pochodu riešime problémy, aby všetko šlo ako po masle...”

Nikdy si mi na otázku týkajúcu sa tvojej práce neodpovedal rovnako.

Zdržíme sa v kaviarničke takmer pol druhu hodiny. Po prvej káve nasleduje druhá, čo mi za normálnych okolností stačí na to, aby som sa riadne naštartovala, nehovoriac o tom, že tvoja prítomnosť jej účinky znásobuje. Neodbytné sa ma vypytuješ na súkromie. Kde bývam, či mám rada svoju prácu, ako dlho som vydatá, či som bola niekedy neverná... Toto ťa špeciálne zaujíma. Keď odpoviem *ako sa to vezme*, obviňuješ ma, že sa vyhýbam priamej odpovedi. Väčšina ľudí začína milostnú aféru tým, že sa vzájomne predstavia, vedie nevyhnutnú zdvorilostnú konverzáciu, aby sa o sebe čo-to dozvedela, a až potom sa oddá vášnivému sexu. My sme sa do toho pustili celkom od konca.

Upriem oči na masívnu obrúčku ligotajúcu sa na tvojom prste. „A čo ty?” obrátim reč naňho. Nevidím dôvod, prečo by mal byť výsluch iba jednostranný. Už predtým sme sa prepracovali k tomu, že obaja máme dve deti, hoci moje sú na rozdiel od tvojich dospelé, ale teraz očividne narážam na čosi iné.

Usmeješ sa. „Predpokladáš, že vytiahnem ošúchanú frázu, že si s manželkou nerozumieme a žijeme vedľa seba len z povinnosti.” Zovrieš pery a vystrúhaš grimasu. „Nie, nevytiahnem. Moja žena mi rozumie až pridobre.”

Rýchlo pochopím, že práve teraz sme sa dostali do bodu, v ktorom sa stanovujú pravidlá, ak by to medzi nami malo prerásť do čohosi podobného vzťahu.

„Brali sme sa s mužom veľmi mladí,” poviem, „neľutujem, že sme sa vzali, iba to, že to bolo priskoro. Nemenila by som človeka, ktorého som si vzala, zmenila by som len čas, kedy k tomu došlo.”

Hoci to ani jeden z nás nevysloví nahlas, nepriamo si dá-

vame najavo, že to, čo medzi nami vzniká, je čisto nezáväzné. Napriek tomu, že sa v takejto situácii ocitám prvýkrát a som na rozdiel od neho neskúsená, neunikne mi dôležitosť presného stanovenia hraníc, s ktorými budeme obaja uzrozmene a budeme ich plne rešpektovať.

„Aká je tvoja žena?“ opýtam sa a len čo to vypustím z úst, dôjde mi, že som prekročila hranicu. Je zaujímavé, ako ľahko sa dá sklĺznuť od nezáväznej konverzácie k dotieravému vyzvedaniu.

Zatváriš sa, akoby si to nepočul. „Povedz mi niečo, čo si nikdy nepovedala svojmu manželovi, jednu vec.“ Váham a ty dodáš: „Môže to by čosi celkom nevinné.“

„Neznášam jeho účes,“ poviem. „Vieš, nikdy mu nezáležalo na výzore, a to mi na ňom imponuje. Nepotrebuje, aby ho niekto chválil a pochleboval mu, je so sebou spokojný a fúru vecí, ktoré sa ho týkajú, nevníma a vôbec ich nerieši. Ale napriek tomu, že ho práve pre túto vlastnosť považujem za úžasného človeka, nemôžem si pomôcť a kedykoľvek sa naňho zadívam, vždy si v duchu poviem, že je najvyšší čas, aby si dal slušne upraviť vlasy. Lenže nosí ich takto, odkedy sa poznáme, sú pridlhé a rovné ako drôty. Pripadá mi hlúpe povedať mu čosi také po tridsiatich rokoch, keď som na to doteraz nenabrala odvahy.“

Na tvári sa ti rozžiari plachý úsmev, prehrabneš si prstami zvlnené hnedé vlasy, pričom poodhalíš presvitajúce šediny, a mne napadne, že v sebe máš istú dávku márnivosti, dokonca by som povedala, že si prifarbuješ vrchnú vrstvu vlasov, a hoci u manžela by som takúto samolúbosť nedokázala akceptovať – možno preto, lebo nikdy samolúby nebol –, tvoja márnivosť je v porovnaní s ním ďalšia vlastnosť, pre ktorú mi pripadáš ešte roztomilejší. Preto som sa spýtala na tvoju ženu a neušlo mi, že si moju otázku odignoroval. Nechcem ťa vyšetrovať, naopak – viac by mi vyhovovalo, keby sme predstierali,

že žiaden manžel a manželka neexistujú. Chcem sa dopátrať k informáciám o tvojej žene, aby som vedela správne reagovať a vyzbrojila sa úplne protikladnými vlastnosťami. Nech je, aká chce, ja budem jej pravý opak. Keď povieš, že má rada modrú, viac si v tej farbe nič neoblečiem.

Nakoniec zistím, ako tvoja žena vyzerá, hoci k tomu nedôjde za šťastných okolností. Od začiatku nášho vzťahu som si predsavzala, že sa ňou nebudem príliš zaoberať a zachovám si rozumný odstup. Po tom, do čoho sme sa neskôr zamotali, sa k tomu inak ako racionálne ani nedalo pristupovať. Prvýkrát som ju videla naživo počas výpovede na lavici svedkov v Old Bailey, keď som vypovedala v rámci spoločného procesu.

Zahliadnem ju po tom, čo sa psychicky zložím, a rozhodnem sa pred súdom pravdivo vyrozprávať, ako sa to celé stalo. Váhavo odpovedám na otázky týkajúce sa bytu vo Vauxhall a opisujem nevinnú diskusiu, ktorú sme tam viedli, čo bolo vlastne jediný raz, keď sme spolu strávili niekoľko hodín v intímnom prostredí. Vtom moju výpoveď pretne jej hysterický výkrik a všetci zdúpanejú ako po zásahu elektrickým prúdom.

„Ty kurva... smradľavá svinská flandra!“ V prvom momente mám pocit, že jej výkrik prichádza odnikiaľ, akoby na mňa dopadol z neba, ale pri pohľade na zhrozené tváre porotcov sediacich pred mnou a rozhorčený výraz sudcu sa vystrašene rozhlíadnem po miestnosti. Výkrik zaznel z balkóna pre verejnosť vzadu po mojej pravici, ktorý vyčnieva tesne pod stropom. Obrátim sa tým smerom a v prednom rade galérie zbadám blondínu s veľkými okuliarmi a s nenávisným výrazom, ktorá sedí neďaleko Susannah. Prebodáva ma jedovatým pohľadom ako človek, ktorý sa dlho snažil ovládať a konečne dal voľný priebeh svojim citom.

„Ty špinavá *sviňa*...“ Pôsobí nepríčetne, akoby si vôbec neuvedomovala, že svoje myšlienky vyslovuje nahlas. Sudca sa nakloní k jednému zo súdnych úradníkov, ktorý prikývne a siah-

ne po telefóne. Skôr než ho zloží, dvere na balkón sa rozletia a vstúpia naň dvaja členovia ochranky, atraktívna černoška s vlasmi zviazanými do chvosta a zavalitý beloch. Zatiaľ čo muž zostane stáť hore pri dverách na vrchnom stupienku schodišťa vedúcemu k prvému radu sedadiel, žena zíde až dolu. Nakloní sa ponad Susannah a zasyčí: „Madam! Madam!“ Potom naznačí blondíne, že má opustiť svoje miesto. Žena sa bez slova postaví, s dupotom vybehne hore schodmi a vyvedú ju von.

Toto bolo, ako isto vieš, moje jediné stretnutie s tvojou manželkou.

*

Uprostred dôverného rozhovoru v kaviarni na ulici Duke of York Street sa odrazu oprieš o operadlo a povieš: „Už musím ísť.“

Ak si si predtým skontroloval čas na hodinkách, musel si to spraviť naozaj nebadane, pretože mi to celkom ušlo. Som nepríjemne zaskočená. Šťasti preto, lebo to prišlo bez varovania, a taktiež si uvedomím, že to takto medzi nami bude fungovať navždy.

Vyberieš si z vrecka mobil. „Daj mi svoje číslo.“

Kým ti ho diktujem, naťukáš si ho do telefónu a vytočíš ho. Vo vrecku mi dvakrát zavibruje mobil.

„Teraz už máš aj ty moje,“ oznámiš mi sucho, akoby si si práve odškrtol ďalšiu splnenú úlohu. Šupneš telefón späť do vrecka a dlho sa na mňa zadívaš. V tvojich očiach je nevyslovená otázka a zároveň sa v nich odráža, že si z môjho pohľadu prečítal očakávanú odpoveď.

Aj ja ti venujem dlhší pohľad a opýtam sa tichým vážnym hlasom: „Je toto všetko vôbec možné?“

„Samozrejme, že je,“ odpovieš rýchlo a nespúšťaš zo mňa oči. Postavíš sa od stola a dodáš: „Neskôr ti brnknem.“ Mierne sa nakloníš, akoby si chcel vyzrieť z okna, pričom ma odzadu chytíš za vlasy, jemne potiahneš a prinútiš ma zakloniť hlavu.

Tvoje vlastnícke gesto ma príjemne prekvapí a okamžite ma zaplaví sladký pocit blaženosti. Na rozlúčku mi uštedríš bozk na pery, obrátiš sa a odídeš.

Skôr než sa mi na ulici stratíš z dohľadu, vyberieš si z vrecka saka telefón a s niekým hovoríš. Sprevádzam ťa pohľadom cez okno kaviarne a zahľbená vo vlastných myšlienkach nepostrehnem, kedy ku mne príde čašníčka. Možno pri mne postáva už hodnú chvíľu. Keď ju zaregistrujem, položí pred mňa tanierik s účtom. Poobzerám sa po kaviarni, ktorá sa medzičasom naplnila ľuďmi, čo si sem odskočili cez obednú pauzu. Pri vchode postáva nejaký párik a obzerá sa navôkol. Najvyšší čas vstať a uvoľniť stôl.

Kým vstávam od stola, položím na tanierik peniaze za kávu, automaticky si vložím poskladaný účet do vrecka, vezmem si kabát zo stoličky a dokonca aj počas toho, ako si ho zapínam, utáhujem opasok a upravujem si vlasy, skladám v hlave ďalší list, ktorý ti napíšem.

Milý X,

pýtal si sa ma, či som niekedy podviedla svojho manžela. Popravde by som mala odpovedať záporne, ale povedala som: „Ako sa to vezme,“ čo nechtiac vyznelo veľmi vyhýbavo. Hoci incident, na ktorý narážam, nevyvrcholil sexom, pre mňa niečo znamenal. Jeho význam som pochopila až v súvislosti s Tebou.

Tentoraz nepíšem uprostred noci. Je poludnie, presnejšie prvý pondelok od nášho piatkového posedenia pri káve. Prvýkrát sa mi totiž naskytla príležitosť dať sa unášať vlastnými myšlienkami. Hoci sme sa doteraz stretli len dvakrát, je zrejmé, že máme pomer. Dnes budem pracovať z domu – tento týždeň pôjdem do kancelárie až v utorok a stredu. Musím vybaviť kopu vecí, no aj napriek tomu si sadám k stolu, aby som ti napísala ďalší list. Od nášho posledného telefonického rozhovoru prešlo len vyše pol hodiny. Hneď ako sme spolu dohovorili – zisťoval si, čo mám práve na sebe –, som vyšla na poschodie, otvorila som súbor *DPH/prepočty/3* a pustila som sa do písania ďalšieho listu. Písanie je zdĺhavé, zaberie viac času ako rozprávanie a oveľa viac než premýšľanie, takže som veľmi rýchlo nechala písanie písaním a pohodlne som sa usadila v kresle. Cez okno svojej pracovne sledujem ťažké mraky, ktoré nesúvisle putujú bledou oblohou ako v zostrihanom filme. Cez okno ku mne doľahne trepot vtáčích krídel. Na parapet dosadne škorec. Keď sa nám stretnú pohľady, na chvíľu znehybnie, pootočí hlavu a nedôverčivo ma periférne sleduje, okamžite pripravený pri prvom

prudšom pohybe zmiznúť z dosahu. Po chvíli odletí. Mám pocit, že všetky listy pre teba zostanú navždy nedokončené, ale aj napriek tomu pociťujem naliehavú potrebu ponoriť sa do svojich myšlienok a v duchu formulovať zvyšok listu, hoci vopred viem, že po čase si nebudem istá, čo som ti skutočne napísala, povedala a čo som si len pomyslela. Všetko sa mi v hlave spája do jedného celku.

*

Kým som ťa nepoznala, nebola som typ ženy, ktorý dokáže hodiť opatrnosť za hlavu a skočiť do niečoho bez rozmyslu, lebo dobre viem, že sa to človeku obyčajne vráti ako bumerang. Zvyčajne na to príde vo chvíli, keď sa za veterného počasia rozhodne rozsypať z útesu popol mŕtvej matky (tak ako som na to prišla ja v ôsmich rokoch, ale to je celkom iný príbeh). Takže nie, pred tebou som nikdy nemala pomer, ale pred tromi mesiacmi som sa do niečoho zaplietla. Prečo ti o tom rozprávam? Chcem, aby si vedel, že keď som povedala: „Ako sa to vezme,“ nechcela som zahmlievať, hoci to tak vyznelo. Chcem, aby si to vedel, aby som sa pred tebou očistila. Robím si výčitky, keď sa zamyslím nad tým, ako ľahko si sa mi dostal do nohavičiek. Mohla by som alibisticky tvrdiť, že si ma zvedol, ale zvädzanie je proces, ktorý vyžaduje čas. Ty si šiel rovno na vec a ja som sa vôbec nezdráhala – nebolo potrebné žiadne presviedčanie. Chcem, aby si vedel, že taká nie som, a keby si sa o to pokúsil pred rokom alebo o rok neskôr, jednoducho vtedy, keď som bola v inom duševnom rozpoložení, nikdy by sa to nebolo stalo. Skrížil si mi cestu presne v momente, keď som na to bola pripravená. Za iných okolností sa ľahko mohlo stať, že by som ťa odmietla. No ešte pravdepodobnejšie je, že by som vôbec nepochopila, o čo ti vlastne ide.

Musím ti vyrozprávať iný príbeh, aby si pochopil, prečo sa podarilo slečne Bonnardovej dostať ma pred súdom do zlého

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.